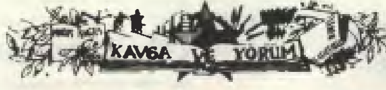
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Karkêren hemû
welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Burjuvaziye ve oportünizme
karşı savaşta
haydi 7.
Yaz Taarruzu'na

Yıl:10, Sayı:235
30 Mayıs 1983

Türkiye'nin ve bölgenin baş belası faşist diktatörlüğü devrimle yıkmak için:

HAYDİ 7. YAZ TAARRUZUNA

Nizam Sucu

Cunta, umut bağlayıp, üstüne nice hayaller kurduğu her demogojinin kısa sürede fiyaskoya uğraması karşısında, manevra yapıp, yeni durumlara kendini uyarlayamaz oldu. Manevra alanı dar, cılız bir taban üzerinde ileri geri sürüklenen faşist yönetimin başı Evren, artık umutsuzluğunu sık sık ağzından kaçırmaya başladı. Örneğin, kamu yatırımlarının geç bitirilmesinden yakınırken "biz bir evi iki senede, bitiremeyiz" diyerek, umutsuzluk ve kendine güvensizlik psikolojisini dile getiriyor.

Cuntanın kendine artan güvensizliği, geleceğe korkuyla bakmasını ve bu korkuyla daha da hırçınlaşıp vahşileşmesini getiriyor. Cunta, içte ve dışta muhalefetin ve direnişin güçlenmesi karşısında telaşa kapılıyor, köşeye sıkışmışcasına saldırıyor. Bunun örneklerini geçtiğimiz günlerde de yaşadık.

26 Mayıs günkü burjuva gazetelerinin baş sayfalarında 35 PKK'lı militan için verilen idam kararı vardı. Ayrıca yüzlercesi için ağır hapis cezaları kesilmiştir. Ardından dünya basını Türkiye'nin iki tugayının Kürt savaşçıları imha amacıyla Irak topraklarına geçtiği haberini verdi. Faşizm, devrimci, demokrat kanına Türkiye topraklarında girdiği yetmezmiş gibi soluğu Irak'ta almıştı. Tüm dünya haber merkezlerinin flaş haber olarak verdiği bu saldırı aynı zamanda faşist cuntanın yayılmacı özelliğini de sergiliyordu. Irak sınırındaki olayın, yalnızca, Irak yönetimiyle cuntanın ortak düşmanı Kürt halkına mı, yoksa aynı zamanda Irak'a yönelik yayılmacı emellere de mi ilişkin olduğunu zaman gösterecektir.

Ekonomik sorunlar çözemeyen faşist cuntanın "dışarı zorla açılma" isteğine ilişkin bol ipucu vardır. Buna bir örnek de Kıbrıs konusundaki gelişmelerdir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Kıbrıs konusunda alınan kararda işgalci Türk ordusunun 1987 Eylül'üne kadar Kıbrıs'ı terk etmesi isteniyordu. Dünya ülkelerinin ezici çoğunlukla aldıkları karara, faşist cunta tarafından gösterilen tepki, tam da onun kişiliğine uyuyor. Cunta önce Türk lirasını Kuzey Kıbrıs'ta resmi para ilan etti. Ardından Kıbrıs'ta "bağımsız" "Türk" devleti kurulması girişimlerini başlattı. Kıbrıs'ta zorlaşan, dayanılmaz hale gelen yaşam koşullarına tepki gösteren halka cuntanın yanıtı Türkiye tipi bir faşizm olsa gerek!

Cuntanın komşu halklar için nasıl büyük bir tehlike olduğuna bir başka örnek de NATO Çevik Kuvvetleri'nin Sovyet sınırında bir ay sürecek olan savaş provalarıdır. ABD'nin Ortadoğu'da askersel üstünlük sağlama, bölge halklarını emperyalizmin boyunduruğuna alma hedefleri, kapitalizmin doğası gereği, cuntanın "dışarı açılma" arzularıyla çakışıyor. Erzurum'daki provalar Sovyetler Birliği'nden gelecek bir "saldırı"yı durdurma amacını taşıyormuş! "Sovyet tehlikesi" ardında gizlemeye çalıştıkları bu askeri tatbikatlar, tam tersine, Sovyetler'e karşı bir tehlike oluşturmayı ve Ortadoğu halklarını hedefliyor.

Cunta, militarizmi, yayılmacılığı hızlandırırken "demokrasiye geçiş" demagojisini körüklemeyi de ihmal etmiyor. Kurulan ve kurulacak partilerden 12 Eylül darbesine sadakat üzerine "teminat" alıyor. Son olarak Pembe Köşk'ten siyaset sahnesine düşen Erdal İnönü de, önümüzdeki günlerde Evren'e sadakatini dile getirmek için randevu aldı.

Bu "demokrasi" oyununda sosyal demokrasinin burjuva yüzü iyice sırıtıyor. Ancak, 12 Mart sonrasına nazaran sosyal demokrasinin işi ağırdan alması ilginçtir. 12 Mart sonrasının "umudumuz Ecevit" yaygarası gibi bir çıkışı yok. Faşizmin "demokrasi" oyununu da açıktan aklama anlamı taşıyacak böyle bir çıkışın, baskı altındaki halk yığınları tarafından tepkiyle karşılanacağını biliyorlar. Yeni bir devrimci dalganın, göbekten bağlı oldukları kapitalizmi de, kendilerini de süpüreceğini görüyorlar. Belki de Ecevit, buna karşı yedek olarak şimdilik saha kenarında duruyor.

Faşist cunta ve dolaylı dolaysız destekçilerinin yaptıkları gören gözler için gün gibi açıkken, menşevikler ne yapıyorlar? Onlar 19-20-21 Mayıs tarihli radyo yayınlarında, 19 Mayıs'da Kemal'in Samsun'a "çıkış"ını, Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcını kutladılar! Kıbrıs konusunda, Çevik Kuvvetler konusunda, Amerika'nın "kirli emelleri" üzerine sürekli faşist cuntayı "ikaz" ediyorlar. "Barış tehlikede" diye yaygara koparıyorlar.

Evet barış tehlikede, dünyadan kapitalizmi kaldırmazsak da hep tehlikede olacaktır! Hatırlatalım, komünistlerin temel görevi, kapitalizmi dünya devrimiyle yeryüzünden silmektir. Şimdi hatırlamazsanız, Kemal padişah emriyle Samsun'a gitmeden çok önce emperyalizme karşı Anadolu'da savaşı başlatmış olan emekçi halkımız bunu size çok acı hatırlatacaktır.

Yoldaşlar, Evren korkuyor, sosyal demokratlar korkuyor, tüm burjuvazi korkuyor! İşçi sınıfından, onun gücünden korkuyorlar. Devrim kaçağı menşevik "resmi"ler de bu korkaklar kervanına katılıyorlar.

İşçi sınıfımız bu korku kervanını korktuğu devrimci sona götürmek için faşizmi devrimle yıkmaya hazırlanıyor. Önümüzdeki günler olanak ve tehlikelerin arttığı günler olmaya devam ediyor. Olanakları en iyi şekilde değerlendirmek, faşizme kan kusturmak, partimizi güçlendirmek için haydi 7. Yaz Taarruzu'na!

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilemez.

İçindekiler

Okurlarımız yazıyor

Menşevikler barış gülü dağıtadursunlar

Yoldaşlar,

Sizlere Türkiye'den almış olduğum bir haberi aktarmaya çalışacağım.

Hepimizin bildiği gibi faşist cunta onbinlerce komünisti, devrimciyi cezaevlerine doldurdu. Bununla da yetinmeyip, işkence çarkını hunharca çevirerek, sayısız komünist ve devrimciyi öldürdü. Menşevikler daha barış gülü dağıtadursunlar!

Aktarmak istediğim olay şu: Türkiye'de bir ilçe cezaevinde, komünistlerin, devrimcilerin bulunduğu koğuştan bir devrimci faşist cuntanın köpekleri tarafından öldürülmüş. Faşist katiller, sonra koğuşta bulunan menşevikleri kendilerine şahit gösterip, kendilerini "suçsuz" çıkarmışlar ve üstelik suçu koğuşta bulunan devrimcilerin üzerine yüklemişler. Bunun için 8 aydır cezaevinde haberleşme ve görüş yasaklanmış. Tutukluların yakınları tutukluların sağlığından endişe etmekteler. Bir yakınına yiyecek götürmek ve maddi yardım yapmak için 500 km yolu kateden bir fabrika işçisinden de uzun zamandır haber alınmaz olmuş. İşçinin ailesi olayı polise bildirmek için gittiğinde, kadına da işkence yapıp kolunu kırmışlar.

Yoldaşlar, bu olayın sorumlusu menşevik kişiler değil, uzlaşmacı, kuyrukçu menşevik ideolojidir.

Biz *İşçinin Sesi* sempatizanları olarak, Avrupa'dan tutuklu yoldaşlarla dayanışmamızı bildirir, tüm tutukluların ve tüm sömürülenlerin kurtuluşunun devrimde olduğunu vurgularız. *İşçinin Sesi*'nin bizlere armağanı yaz taarruzunu, tutuklu yoldaşların vermiş olduğu cesaretle bu yıl daha da başarılı bitireceğiz.

Tutuklu yoldaşlar siz halkımızın onurusunuz!

Yaşasın 7. Yaz Taarruzu'muz!

Kasım Dumanlı
Mannheim

Nazım Hikmet'e ilişkin belgelere sahte diyorlar

Değerli *İşçinin Sesi* yoldaşlarıma!

Yoldaşlar, ben şimdiye kadar TKP menşevik kanatla çalışma yapıyordum, fakat artık doğruları görebiliyorum.

Bizler Frankfurt Gençler Birliği yönetim kurulunu oluşturuyoruz. Gençlik örgütümüz menşevikler tarafından kapatılacaktı. Genel kurulda gösterilmesi gereken öneri aday listesini göstermediler. Buna karşı bizler de, sizin öneri listeniz yoksa bizim var, dedik ve kendimizi önerdik. Hepimiz kazandık, yalnız bir menşevik de listede yer aldı ve kazandı. Bu kişi her toplantıda bizlere *İşçinin Sesi* düşmandır diyor, ama sökmeyecektir. Bizler de cevabını veriyoruz. Yine aynı biçimde H. Erdal yoldaşa da çamur atıyorlar.

Bu sınıf düşmanları Lenin'e lafta katılıyorlar ama özünde Leninizmi reddediyorlar. Menşevik yönetim azılı oportünist, lafazan ve devrim düşmanıdır. Ama tabana birşey demiyorum. Tabandan doğruları gören daha çok çıkacaktır. Bizler de bir zamanlar menşevik tabanı oluşturuyorduk.

Buraya kadar menşevik kanadı eleştirdik, şimdi *İşçinin Sesi*'ne dönelim. Yoldaşlar, durum şu: *İşçinin Sesi*'nde çıkan Nazım Hikmet'le ilgili belge, yeterince açıklayıcı olmuyor. Bölgemizde, "bu verilen belge sahte mi" türünden laflar oluyor. Bizler de yeterli açıklamayı yapamıyoruz. Onun için bu belgelerden fotokopiyle çoğaltılıp, her *İşçinin Sesi*'nin içine konup dağıtımı yapılsa, sanırım *İşçinin Sesi*'nin doğruları yazdığı ve savunduğu bir kez daha kanıtlanmış olur.

Yaşasın TKP Leninci Kanadı!

İşçinin Sesi bizim sesimiz!

Saygılarımla,

K.R., Frankfurt

D mokrat Türkiye'nin s rularına yanıtlar

Demokrat Türkiye gazetesinin, FİDEF üyesi ve _İşçinin Sesi_ taraftarı KTİDB ve MİB'e sorduğu soruları ve sorulara verilen yanıtları aynen yayınlıyoruz. _Demokrat Türkiye_'de sorular yayınlanmadığı için, yanıtların tam anlaşılmasında güçlük doğmaktadır. Bu güçlüğü gidermek amacıyla, biz yanıtları sorularla birlikte yayınlıyoruz.

Soru: Bir süre önce yapılan FİDEF Kurultayı'nda bazı olaylar meydana geldi. Karşılıklı suçlamalar var. _İşçinin Sesi_ taraftarı olarak Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği, Mannheim İşçiler Birliği adına kurultaya katılan sizlerin bu konudaki görüşleriniz nedir?

Yanıt: Kısa bir süre önce yapılan FİDEF Kurultayı'nda çıkan olayların anlaşılabilmesi, FİDEF'in yapısını tanımaktan geçer. FİDEF yöneticileri FİDEF'in demokratik kitle örgütü olduğundan, sorunların tartışılarak çözülmesinden yana olduklarından sözederler. Ancak derneklerde siyaseti yasaklarlar. Çok küçük bir azınlığı temsil eden görüşlere karşı çıkanları FİDEF'ten atarlar.

Mannheim İşçiler Birliği ve Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği FİDEF üyesi örgütlerdir. Bu derneklerde yapılan demokratik kongrelerde _İşçinin Sesi_ taraftarları yönetime geldiği için, FİDEF yönetimi bu dernekleri, FİDEF tüzüğüne aykırı ve hiçbir açıdan geçerli olamayacak bir biçimde atmaya kalkışmıştır. FİDEF 7. Kurultayı'nda TİP sempatizanlarının yönetimde olduğu Gelsenkirchen derneğinin çıkarılması da bir başka çarpıcı örnektir. Dahası, FİDEF tüzüğüne göre çıkarılan üye derneklerin kurultayda itiraz ve savunma hakları varken, üç yıldır zorbalıkla bu dernekleri kurultaya almayarak savunma yaptırmamışlardır. Hem gerçek demokratiklik, hem de tüzüğü açısından FİDEF'in tutumu tekkeci, likidatör bir tutumdur.

Biz FİDEF üyesi KTİDB ve MİB olarak kurultaya katılmak, attık dediklerinden bu yana yaptırtmadıkları savunmamızı bu kurultayda yapabilmek için girişimde bulunduk. Bir görevli belirli sayıda arkadaşın kongreye konuk olarak katılabileceğini, masa için yer sorunu olduğunu, tüm Türkiyeli siyasetler için tek bir masa düşünüldüğünü söyledi. Konuşmalar sürerken, görevliyi dinlemeyen güvenlikçiler laf atmaya başladılar. Bizimle konuşan görevli arkadaşla güvenlikçiler arasında herkesin önünde tartışma çıktı. Anti-demokratik davrandıklarını, kongre delegelerinin ve konuklarının bu durumdan rahatsız olduklarını söyledik. Bir kadın yoldaşımız gazete satarken güvenlikçiler zorla gazeteleri almaya çalıştılar. Böylece kavgaya kendileri yol açtılar.

İşçinin Sesi'nin başkasının kongresine saldırmak gibi bir konumu yoktur. Bizim genel tutumumuz, tüm sol güçler arasındaki sorunların ideolojik tartışma ile çözülmesinden yanadır. Sorunlara ideolojik düzeyde yaklaşmak ilerici güçlerin birliğini bozmaz, pekiştirir, derinleştirir. FİDEF olaylarının sorumluluğu oportünistlerin yıllardır Türkiye'de ve Avrupa'da izledikleri tutumda aranmalıdır.

Soru: FİDEF içinde bundan sonraki çalışmalarımızı nasıl sürdürmeyi düşünüyorsunuz? Bu konuda şimdiki FİDEF yönetiminin tavrı nedir? Nasıl olmalıdır?

Yanıt: FİDEF tabanı, yönetimin tutumunu benimsemediğini kurultayda göstermiştir. _İşçinin Sesi_'ne karşı değil, düşmana karşı savaşalım anlamına gelen görüş kurultayda büyük coşku ile karşılanmıştır. FİDEF tabanında devrimci çizgiyi seçenlerin sayısı hergün artmaktadır. FİDEF yönetiminin bu gidişi durdurmak için _İşçinin Sesi_'ne yönelttiği karalamalar boşunadır.

FİDEF içinde ve partimizde oportünizmi yok edeceğiz. Bunun için tüm gücümüzle çalışıyoruz. FİDEF'te bugün tartışma olanağı yoktur. Birçok dernek dağınıklık içindedir. Yığın çalışması, demokratiklik, anti-faşist güçlerin eylem birliği gibi konularda FİDEF son derece zararlı bir yoldadır. Ülkemizin ve devrimin geleceği açısından işçi hareketini oportünizmden arındırmak zorunludur.

FİDEF yönetimi, yıkıcı-parçalayıcı tutumunu kökten terketmeli, federasyonun meşru derneklerini bünyesi içinde tanımalı, farklı görüşleri ajan, polis, provokatör diye karşılamadan tüzük çerçevesi içinde hazmetmeyi öğrenmelidir.

Bizler için devrimci hareket içinde şiddet kullanımına yolaçan olaylar, haklısı haksızı biryana üzücüdür. Bizler ideolojik siyasal konuların sosyalist demokrasi anlayışı içinde görüşülmesinden yanayız. Bu kapıyı sonuna dek zorlayacağız.

İŞÇİ MİZAHI

FAŞİST DİYEBİLMENİN KOŞULU

Askeri diktatör Evren

Faşist Evren

"Barış ve Ulusal Demokrasi için Eylem Programı (7.4.1983, TKP MK Plenumu)"

LENİNİZMİN SANCAĞI ALTINDA

Rahmi Ünsal

Yoldaşlar,

Aşağıdaki belge yayınlanmak üzere hazırlanmamıştı. Olayların gelişimi ilginç bir noktaya varmasaydı yayınlanmasına bir gereklilik de yoktu. Çünkü belgenin eleştiri yanı, partinin can alıcı ideolojik ve politik sorunlarına doğrudan değinmiyor.

Ama olayların gelişimi bugünkü ilginç noktaya vardı. Bu ve ardından gelen bir sıra olayın karar verme sürecimi hızlandırması sonucunda partimizin Leninci kanadında yerimi aldığım zaman, bu olay çarpıtılarak beni tanıyan partili kadrolar ve sempatizanlar arasında bana karşı bir karalama kampanyası yürütülmeye başlandı.

Karalama sadece bana yönelik olsa, sorun o kadar önemsenecek birşey değildi. Çarpıtılan olay, bir bütün olarak Leninci kanadı karalama çabasıyla kullanılmak isteniyor. Bu nedenle olayın varolan tek belgesini yayınlanmaktan başka yol kalmadı.

Bu belge, "resmi" yönetimin H. Erdal yoldaş hakkındaki açıklamasında, "gizli" araştırma sonucunda bulunduğu iddia edilen "gizli kanıtlar"a, "saklanmış belge, araç ve gereçler"e ilişkindir. Bu belgeyi okuyunca kanıtların nedenli "korkunç" olduğunu (!) göreceksiniz.

Belgeyi sunarken birkaç noktayı aydınlatmak, partimizin oportünist yönetim altındaki kesiminin durumunu göstermesi açısından yararlı olacaktır.

Birinci nokta, belgede sözü edilen malzemelerin hiçbiri partiden gizli değildi. Ancak parti içinde darbe ile yönetimi ellerine geçirenler, mecbur kalıncaya kadar benimle ilişki kurmadıkları, nerede, nasıl yaşadığım ve ne yaptığım ile ilgilenmedikleri için, onların bilgisinin dışında kalmış olabilir. İlişki kurduklarında ise bu konuda tek bir soru bile sormamışlardı. Durup dururken "arama" yapıp, "gizli kanıtlar" ele geçirdiler!

İkincisi, ortada suç yokken, "suçluluğuma" önceden karar vermiş bir biçimde savunmamın istenmesi, bu belgeyi yazıp kendilerine verdiğimde ise, parti disiplini üzerine yanlış bir anlayışa sahip olduğumun söylenmesidir. İşte onların disiplin anlayışı.

Yoldaşlar,

Partimiz içinde buna benzer nice olay yaşandı. Ama bu ve benzeri olguları birbirine bağlayan mantık ilişkisini bütünlüğü içinde, ideolojik nedenleri ve sonuçları ile ortaya koyan, partimizin Leninci kanadı oldu. Çözüm yol ve yöntemini de bu kanat gösterdi.

Benim gibi, pratik gelişmeler içinde benzer sonuçlara geç ve güç varan tüm yoldaşlar için tek görev ve tek yol söz konusudur: Partimizin Leninci kanadı etrafında birleşmek, partimizin Leninci birliğini kurmak. Umarım bu belgenin yayını bu amaca hizmet eder.

BELGE

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreterliği

30.11.1982

Sayın yoldaşlar,

Ekim ayı sonunda ... çalışmalarına katılmak üzere ...'ye yola çıkarken ... yoldaş tarafından evimin anahtarı ... gerekçesi ile istendi. ...anahtarlarımı verdim.

... çalışmalarının biteceği gün, acele ...'e gitmem söylendi. ...

Bu görüşmede önce partinin genel durumu ile ilgili bir sorum olup olmadığı soruldu. Benim bir sorum üzerine "zaten biz de bunu konuşacaktık" denilerek, parti içi yaşamda ortaya çıkan sorunlara son plenum raporunun koyduğu teşhis olan "objektif fraksiyonculuk" üzerine yoldaş görüşlerini aktardı. Ve bu konuşmaya bağlı olarak bana "geçtiğimiz günlerde evimde kalan yoldaşın, tesadüfen, bir *Atılım* listesi gördüğünü ve benim ne kadar savruk bir insan olduğumu anlayarak çevreyi şöyle bir karıştırdığını ve birçok gizli şey bulduğunu" belirtti.

Kendisine lafı ağızda gevelemenin gereksizliğini, bunun evimde bir arama yapılması demek olduğunu söyleyince, bana bu noktanın önem taşımadığını, asıl benim evimde bulunan ..., ..., ...'ye ...'nin izahını yapmamın gerektiğini söyledi.

Kendisine şu açıklamayı yaptım:

a) ...'nin üzerinde çalışmam için bana verildiğini, ama daha sonra görev değişikliği nedeniyle bu konuda bir çalışma yapmadığımı, bu belgelerin kimse tarafından benden geri de istenmediğini ve burada bulunmasının hiç bir sakıncası olmadığını;

b) ...'in partinin bilgisi dahilinde bana verildiğini, ... için düşünüldüğünü, ...

c) ...'in yerel parti yetkililerinin bilgisi dahilinde bende olduğunu, ...olarak alındığını, yola çıkmadan birkaç gün önce eve bıraktığımı;

d) *Atılım* listesi ile ilgili olarak, birçok dağıtım ve postalama işlemini benim yaptığımı, ... belirttim.

Bunun üzerine yoldaş evimde aynı zamanda üç adet ... bulunduğunu söyledi. Ben ise bu konuda hiçbir bilgim bulunmadığını, bu evde düzenli olarak kalmadığımı ve çeşitli nedenlerle evimde bulunmaları ile ilgili hiçbir fikrim olmadığını belirttim.

Bazı somut işler ile ilgili bir kaç konuda görüştükten sonra, yoldaş bu nedenle görevden alınmadığımı, ... yoldaşla bu konuda görüşmememi bildirerek, geriye dönmemi ve bir bilgi edinirsem kendilerine bildirmemi istedi.

3.11.82 günü eve döndüğümde, daha önce H. Erdal yoldaş tarafından bana verilen kullanılmış parti programı ve parti tüzüğünün de alınmış olduğunu gördüm. Hala bu konuda bana bir soru yöneltilmiş ya da bir açıklama yapılmış değildir.

Geriye döndüğüm günden itibaren 25.11.1982 gününe kadar hiçbir çalışma ile ilgili olarak toplantıya çağrılmadım. Bahsi geçen gün beni toplantıya çağıran sekreterim, H.Erdal yoldaş ile ilgili politbüro kararını bana anlattı. Buna bağlı olarak H. Erdal yoldaşın daha önce beraberce çalıştığı yoldaşlar için bir gizli araştırma yapılmakta olduğunu, evimin bu nedenle arandığını, şimdi ise bir yazılı savunma yapmam gerektiğini söyledi ...

Böylece bana yöneltilmiş olan soruların cevabını bir kere de yazılı olarak iletirken, önem taşıdığına inandığım bir sıra sorunu dile getirmek isterim.

(...)

İki ihtimal sözkonusudur. Ya benim kişisel davranışlarım sonucu, parti için son derece zararlı bir ajan, provokatör ya da "fraksiyoncu" olduğuma kanaat getirmişlerdir ve (aramayı — *İ.S.)* bunu dosta düşmana ispat için "suç delillerini ele geçirme" adına yapmışlardır. Burada sorun "güvensizlik" değil, varılan kararı somut delilleri ile ispatlamaktır.

Ama bu yaklaşım gerçek dışıdır. Çünkü bugüne kadar herhangi bir davranışım ya da tavrım nedeniyle eleştiri ya da uyarı bana iletilmediği gibi, hakkımda henüz bir karara varılmamış olduğu da belirtilmektedir. Üstelik görevime devam etmem istenmektedir.

İkinci ihtimal, bu durumda, ön plana çıkmaktadır. Yani geçmiş dönemde H. Erdal yoldaşla birlikte çalışan yoldaşlara karşı bir güvensizlik ve suçlama yöneltilmektedir. Bu ise parti içinde bir gurup yoldaşı geçmişlerine, eski görevlerine ya da parti içindeki pozisyonlarına bakarak "suç işlemiş" ya da "suç işlemeye eğilimli" olarak değerlendirmek demektir.

(...)

Bu hatayı işleyen yoldaşlar bir an önce gerekli özeleştiriyi yapmalı, bu konu tüm parti için açıklığa kavuşturulmalıdır.

Sorun, partinin birliğe ve kendini yenileyerek geliştirmeye en çok gereksinimi olduğu günerde, parti birliğine zarar vermekte ve parti yaşamında Leninci prensiplerin değil, geçmiş dönemde de örneklerini gördüğümüz ve plenumlarda bilince çıkarttığımız hastalıkların nüksetmesine yolaçmaktadır.

... H. Erdal yoldaşa bağlı sürdürülen fraksiyonculuk suçlaması, bir bütün olarak partinin ve özellikle yönetimin sorumluluklarını ortaya koymaktadır. Sorun, parti işlemlerinde gerekli denetimin olmayışı, bilgi alışverişinin sağlanmayışı, kollektif yönetim prensiplerinin hayata geçirilmeyişi, parti içinde, işleyen, canlı ve geliştirici bir eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının hayata geçmemeşi, parti kadrolarının objektif niteliklerine göre en uygun işte seferber edilemeyişi sorunudur.

Sorun bu bütünlüğü ve obektif temelleri içinde görülmez ise, şu ya da bu kişinin ve onunla beraber çalışanların suçlanması partiyi düzlüğe çıkartmaz. ... Olan partiye olur.

Partiden giden hain ilan edilir, kalana kahraman gözü ile bakılabilir.

Bu nedenle kongre öncesinde girilmiş bulunan bu ortam süratle düzeltilmelidir. Partinin ayağa kalkması sürecinin tüm hesabının verilmesi gerektiği ve bu temele basarak ideolojik, politik, örgütsel bütün alanlarda partinin bir adım ileri atması gerektiği bu kongre öncesinde partinin girdiği bu ortam parti çıkarına değildir.

Bunca senedir politbüroda görev yapmış, partinin ayağa kalkış sürecinde önemli bir rol oynamış bir yoldaşın ve onun etrafında görev yapmış insanların topluca suçlanmasına son verilmeli, bu konuda atılmış yanlış adımlar düzeltilmeli ve kongre ile partinin yeniden güçlendirilmesi yoluna girilmelidir.

Saygılarımla,

R. Ünsal

Partizan kliği k ndi sınıf partisin gitsin

Emine Engin

"TKP Merkez Komitesi Plenum Belgeleri" diye bir broşür çıktı. İçinde Haydar Kutlu'nun raporu da, "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı"da var.

Broşürü okuyunca ilk akla gelen bir soru ve yanıtı oluyor: Neden partizan kliği TKP adını kullanmaktan vazgeçmiyor? Komünistlerin işini güçleştirmek için! Gerçekten de güçleştirmiyor diyemeyiz. Komünizmden, devrimden, işçi sınıfından ellerini yıkamış ama "resmi" bir yönetimi sergilemek zorunda kalıyoruz. Yine de şikayetçi değiliz. Büyük güçlükleri aşarak ilerleyenler sonunda çok daha güçlü olurlar.

Bu yazıda, broşüre biz genel düzeyde şöyle bir göz atacağız. Her dediğimizi uzun alıntılarla kanıtlamaya yer ayırmayacağız. Broşür orada, *İşçinin Sesi* de burada duruyor. Zamanla, çeşitli yazılarla hepsi kanıtlanır.

Broşürü ele almaya başlamadan önce bir noktaya değinelim. Eski *Atılım*'ları tararken, *İşçinin Sesi*'ne ilişkin yazılarda "Oportünizmin evrimi", "Yozlaşma aşaması", "Savaşa geri dönün" gibi başlıklara rastlanıyor. Oysa menşevizm öyle bir evrim geçirmiştir ki, partizan kliğiyle girdiği evrede artık kendisi savaşa geri bile dönemeyecek kadar uzaklaşmıştır. İ. Bilen, partizan kliğinin *yanında* kızıl komünist kalıyor. O, hiç olmazsa proletarya hegemonyasından söz ediyordu. Partizan kliği hegemonyayı da "yalan" ilan etti!

Şimdi broşüre gelelim!

Dünya devrimi mi dünya reformu mu?

Ayla Antepli yoldaşımızın yazdıklarının daha mürekkebi kurumadan, broşürde dünya devrimine ilişkin önemli bir itiraf vardır. Şöyle deniyor:

"Günümüz dünyasında emperyalist güçler, sosyalizm, barış, ulusal kurtuluş güçleri karşısında artık üstünlük elde edemezler." *(BUDP,* s.2).

"Günümüzde ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımının perspektifi, reel sosyalizmin daha da güçlenmesi, dünya barışının korunması ve silahlanma yarışına son verilmesi ile sıkı sıkıya bağlıdır." *(Rapor,* s.8)

Artık emperyalist güçler üstünlük elde edemezlermiş! Dünya devriminin eşiğine gelmişiz. Eşiği aşma perspektifi, reel sosyalizmin biraz daha güçlenmesiyle, bunun için de barışla bağlıdır! Başka bir deyişle, dünya devrimi sosyalist ülkelerin sırtına yüklenmiştir. TKP'nin devrim yapmak gibi bir görevi yoktur. Sosyalist ülkeler emperyalist güçleri geçmek için çırpınırken, bizim likidatörler de "barış savaşımı" adı altında reformist geviş getirecekler!

Yalnızca bugünkü sosyalist ülkelerin güçlenmesiyle dünya devrimi gerçekleşemez. Emperyalizm hem avantajlıdır, hem henüz daha üstündür. Üstelik doğası gereği, silahlanmadan vazgeçecek, barışçıl kesilecek değildir. Dünya devriminin musluğu kapatılıp, tek tek ülkelerde devrimler gerçekleştirilmezse, bir yandan ekonomik, bilimsel, teknik öte yandan askersel alanda emperyalizmi geçmek için çırpınırken, reel sosyalizm nefessiz kalıp, reel olmaktan çıkabilir. Yine Ayla Antepli yoldaşımızın dediği gibi, likidatörlerin "enternasyonalizmi" (!), reel sosyalizmin de likidasyonudur.

Ayrıca, emperyalist güçler artık üstünlük elde edemezler denirken hesapta bir başka yanlışlık da vardır. Emperyalist güçler kime karşı üstünlük elde edemezlermiş? Sosyalizm, barış, ulusal kurtuluş güçlerine karşı. Peki barış ve ulusal kurtuluş güçleri kimler? Örneğin, ABD'de Kennedy (*Rapor,* s.4) Türkiye'de Çağlayangil (*Rapor,* s.9)! Yani, gerçekte emperyalist güçlerin bir kısmı, "barış" güçleri içine sokulmuştur. Öte yandan, Türkiye'de cunta, "Türkiye egemen sınıflarının ezici bir bölümünün bile nesnel çıkarlarına ters"miş. (*Rapor,* s.7) Cuntaya karşı olan herkes "ulusal güç" olduğuna göre, ulusal kurtuluş güçleri diye sayılanlar arasında da gerçekte emperyalist güçler vardır. Bu hesap yanlışlığı, likidatörlerin matematik bilmemesinden değil, başka sınıfın gözlüğüyle toplama yapmasındandır.

"Yalnızca yeminli sosyal-yurtseverliği değil, aynı zamanda sosyal-pasifizmin sahteliğini ve ikiyüzlülüğünü de açık etmek, Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen her partinin görevidir. Her parti, işçilere sistemli olarak göstermelidir ki, kapitalizmi devrimle yıkmadan, ne uluslararası arabuluculuk mahkemeleri, ne silah indirimi için görüşmeler, ne Birleşmiş Milletler'in 'demokratik' yeniden örgütlenmesi, insanlığı yeni emperyalist savaşlardan kurtaramaz"

(Lenin, c.31, s.208).

Buna çok çarpıcı, çok açık başka örnekler de verilebilir:

"Barışın korunması, ..., sınıfsal, ideolojik, politik ayrılıkların üstündedir." (*BUDP,*s.6)

Bilmiyoruz, Lenin, küçük burjuva 'partizan'ları için bir anlam taşır mı ama yine de Lenin'den bir alıntı yapalım:

"Birşey açıktır: Savaşı öldürmek sermayeyi yenmektir ve Sovyet iktidarı bu amaca yönelik savaşımı başlattı." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce basım, c.26, s.345)

İşte barış savaşımı "böylesi" sınıfsal, "böylesi" ideolojik ve "böylesi" politik ayrılıklara dayanır. Kuşkusuz likidatör partizan kliği de sınıfsal ayrılıklara dayanmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde burjuvaziden yana yer almaktadır.

"Barış" programı, ana olarak, Türkiye'yi Sovyetler'e karşı (!) koruma niteliği taşımaktadır:

"Sovyetler Birliği topraklarında nükleer silah bulundurmayan ülkelere karşı bu silaha başvurmayacağını açıkladığına göre, Türkiye bu tarihsel fırsatı neden kullanmıyor?" (*BUDP,* s.5)

Sanki konuşan, "sosyal emperyalist" (!) Sovyetler Birliği'ni baş düşman seçmiş Maoculardır! ABD'nin bütün suçu, Türkiye'ye nükleer silah koyarak, Sovyetler'in hışmını (!!!) Türkiye'ye çekmektir! "Barış" programında asıl "saldırgan" rolünü, *nesnel olarak* Sovyetler Birliği oynamaktadır! Barış programı, düpedüz anti-Sovyet propaganda taşıyor. Dünya devrimini satanların, devrimci merkezi satmamaları zaten beklenmez!

Ulusal sorun - Türk sorunu

Ulusal sorun deyince sakın Kürt sorunu anlaşılmasın! Bir özerklik hakkı Kürt "soruncuğunu" çözüverir. Asıl ulusal sorun artık Türk sorunudur! Herşey "ulusaldır": "ulusal *ortak* çıkarlar"ımız, "ulusal savunmamız", "ulusal onurumuz" ve hatta partimizin "1977 Ulusal Konferansı"!

Kuşkusuz, 1977 Konferan-

(Devamı 6. sayfada)

(Baştarafı 5. sayfada)
sı'na, "ülke çapında" anlamına "ulusal konferans" da denebilir. Ancak bu likidatör çizginin ağzından "ulusal" dendi mi, başka anlama geliyor. Partizan kliğinin, partiyi işçi sınıfından koparma, "ulusal"lık adı altında burjuvaziye yamama özlemlerini açığa vuran bir kanıt daha oluyor.

Bu "ulusal partizan" kliğine göre, yıllardır güçlenegelen "devlet tekelci kapitalizmine özgü *belirtiler*" *(BUDP,* s.11) daha hâlâ güçleneduruyor. Ama "öte yandan, tekelci burjuvazi içinde yayılmacı eğilimlerin varlığı da tartışma götürmez" (*Rapor,* s.7). Ancak bu eğilimleri taşıyan, yalnızca ve yalnızca tekelci burjuvazinin "ulusal olmayan", ABD'yle işbirliği yapan kesimidir!

Bu likidatör ve sosyal emperyalist çizgiye göre emperyalizm, kapitalizmin bir aşaması değil, bir kanadıdır, "kötü" kanadın hiç "gerçekçi" olamayan, "egemen sınıfların ezici çoğunluğunun bile nesnel çıkarlarına" ters düşen siyasetidir. İşte "barış ve ulusal demokrasi programı" bu kötü, anti-ulusal kanada karşı tüm ulusal güçleri — ulusal tekelci burjuvaziyi, ulusal tekel dışı burjuvaziyi, ulusal küçük burjuvaziyi ve ulusal işçi sınıfını (!!!) — "ulusal ortak çıkarlar" (*BUDP,* s.3) temelinde birleştirerek, "Türkiye'de devrimci (ulusal — ?) sürecin ulusal çıkarlar yönünde köklü bir dönemeç almasının önündeki baş engel olan ABD emperyalizminin ve NATO'nun geriletilmesi"ni amaçlamaktadır. (*BUDP,* s.1)

İnsana şaka gibi geliyor ama gerçektir. Ulusal tekelci burjuvazinin sözcüsü AP bile "eylem birliğinin" içindedir. Bu nedenle "ilerici güçler ve çok daha geniş politik güçler" diye (*BUDP,* s.1) bir terim de türetmişler. İtalyan Komünist Partisi, "tarihsel ödün" diye hiç olmazsa açıkça adını koyarak aynı ihaneti yaptığında yer yerinden oynamıştı. Dünya komünist hareketinin o günden bugüne ne denli sağa kaydığını anlayın artık!

"Barış ve ulusal demokrasi programı"na geri dönersek, bu program gerçekten AP'yi bile hesaba katarak yazılmıştır. Bu nedenle örneğin, NATO'dan çıkmak yerine harcamaları "azaltmak", Kürt ulusuna özerklik yerine (!) Kürt ulusu üzerindeki baskıların sona erdirilmesi vardır. Burjuva hukukuna uyan idamlara karşı değildir. Daha da sayılabilir ama yine de, genelde, burjuva demokratik bir programdır.

Likidatörler, bu programı ulusal tekelci burjuvaziyi bile içeren geniş bir cephenin uygulayacağını düşlüyorlar. "Gerçekçi" diye çok konuşuyorlar ama gerçeklerden haberleri yok! Türkiye'de bugün burjuvazinin "en gerçekçi" çözümü faşizmdir. Faşizmin güçlüklerle karşılaşması "gerçekçi" olmadığından değil, Türkiye'deki sorunların kapitalist "gerçeklik" içinde çözümünün zor olmasındandır. Dolayısıyla, likidatörlerin likide ederek önerdikleri şu güdük burjuva demokratik program bile ancak *proletarya hegemonyasında* uygulanabilir. Gelgelelim, bir yandan AP'yle cephe yapmak için burjuva demokrasisini bile budarken, bu likidatörler, proletarya hegemonyasını budamak için daha büyük çaba sarfediyorlar.

Bu "eylem programında yer alan süreçler" doğrultusunda adım atan, TKP'nin katılmasına bile gerek olmayan, "kimi" hükümetler, "halk yığınlarının kendi iradelerini özgürce kullanma hakkını tanıyacaklar"mış! *(Rapor,* s.17) Haydar'a kutlu olsun! Burjuva demokrasisini "özgür irade" diye göstererek, işçi sınıfının bilincini de likide etmek için, "başarıyla" ve damarlarındaki asil "ulusal" kandan aldığı güçle uğraşıyor!

Bu "barış ve ulusal demokrasi programı", ne faşist cuntanın, ne de öteki burjuva kesimlerin halktan bulamadığı yığın desteğini, TKP'mizin onurlu adını kullanarak onlara armağan etmek amacını taşımaktadır. Birçok yerde açıkça dilleri sürçmüş. "Ulusal demokratik güçlerin birliği" dedikleri şeyin "halk"tan farklı birşey olduğunun farkındalar. İkisini araya "ve" koyarak kullanıyorlar. Ondan sonra da diyorlar ki, "ulusal demokratik güçlerin birliği, ancak yığınsal halk hareketinin tüm kolları içindeki aralıksız çalışmalarla, birlik çabalarıyla sınıfsal bir taban kazanabilir." (*BUDP,* s.12) Yani, burjuvazinin çeşidine davetiye gönderiyorlar, bizle birlik olun, biz de size sınıfsal taban armağan ederiz diyorlar.

Likidatörler, bu pazarlıkta hep vermiyorlar ya! Doğaldır ki biraz da istiyorlar, koşul öne sürüyorlar. İstedikleri şu:

ABD'nin dediklerine boyun eğerek emperyalistleşmeyelim! Orta Doğu'da ABD'nin ipliği pazara çoktan çıkmıştır. Ayrıca ABD'yle ortaklık kurarsak, Sovyetler'le ve Yunanistan gibi orta kuşak ülkelerle ters düşeriz. Oysa bugün orta kuşak, sosyalist ülkelerden yana görünen bir siyaset izleyerek, büyük emperyalist güçlerle daha iyi rekabet yürütebilir. Bununla da bağlı olarak, "barış yanlısı" bir siyaset izleyelim. Bu emperyalistleşmemizi engellemez. Tam tersine Türkiye'ye, "devletler ailesi içinde hak ettiği onurlu, saygın yerini" kazandırır. Bu yer, Türkiye'nin bölgedeki yeri ve ekonomik potansiyeliyle birleştiğinde, daha zahmetsiz emperyalistleşmiş oluruz! ABD'ye kafa tutun, Yunanistan gibi yapın, NATO'dan çıkmasanız bile, askersel kanadından çıkın. Sonra, "Türk ordusu, anti-emperyalist (anti-ABD okuyun) eğilimli islam ülkelerine karşı kullanılmak" isteniyor. Uyanık olun, bu Orta Doğu'ya açılma çıkarlarımızla çelişir! (*BUDP,* s.7,8,9,13, *Rapor,* s.8,9)

İşte, likidatörler de pazarlıkta bu istemleri "dayatıyorlar".

Likidasyon, sosyal emperyalizme ulaşmıştır. Sosyal emperyalist amaçlarla Sovyetler Birliği'nin, TKP'nin onurlu adı kullanılmaktadır.

Parti – hangi parti?

Şimdi parti konusuna gelelim. Bu sosyal emperyalist çizgi, partimizi her düzeyde likide etmekten başka birşey zaten yapamaz! Öyle de yapıyor.

Komünist partisinin varlık nedenlerinden biri olan proletarya hegemonyası konusunda "sınıf barışı programı" şöyle diyor:

"Komünistlerin işbirliği yaptıkları güçler üstünde hegemonya kurmayı, onları kendi istekleri dışında komünist partisinin amaçlarına araç etmeyi düşündükleri yalanı, her zaman yurtsever demokratik güçleri bölmeyi amaçlamıştır." (*BUDP,* s.3)

Likidatör "resmi" yönetim hegemonyayı proleterce anlamadığı gibi, proleter hegemonyasından da ölesiye korkuyor. Proleter hegemonyasının özü ideolojiktir. İlle de *herkese* kendi isteği dışında iş yaptırmak demek değildir. Kimine, örneğin sınıf düşmanına, kendi isteği dışında, açık zorla iş yaptırırsın. Kimini ise, hiç açık zor kullanmadan, öyle bir duruma sokarsın ki bazı şeyleri "istemek" *zorunda* kalır.

Bu gidişle partizan kliği "kendi isteği dışında" bu partinin "resmi" başından defolup gidecektir! Onun isteğine kalırsa niyeti kazık çakmaktır. Kongreyi demokratik merkeziyetçilik işleyişinden bile çıkarıp atmıştır! İ. Bilen'i bile kenara itip darbelerini tamamlayana kadar desantralize parti fikrini savunan bu küçük burjuva ideologları, şimdi "kongre" diye bir kavramı içermeyen bir "demokratik merkeziyetçilik" savunmaya geçtiler. "Santralizm partinin örgüt birliği ve irade birliği demekmiş"! (*Rapor,* s.24) Ama demokratiklikte kongre diye birşey yok! Niyetleri belli, başa geldiler şimdi kendilerini partinin irade birliği sanıyorlar! Sosyal emperyalist, küçük burjuva hülyacı bir iradenin parti içindeki uzantısıdırlar. Bu uzantıyı kazıyacağız!

Tehlikeyi yakınında hissetmiş olsa gerek ki, Haydar Kutlu, raporda *İşçinin Sesi*'ne aşağılık bir düzeyde saldırırken, bizi dış güç göstermeyi unutmuş! "İçerden çökertme" diye söz ediyor!

Evet, burjuvazinin Sovyetler Birliği ve TKP üzerine kurduğu sosyal emperyalist, likidatör planları çökertiyoruz! Partimizden kazıyıp atacağız. Partizan kliği hangi sınıfın partizanıysa, o sınıfın partisine gitsin!

Burjuva muhalefet ve onun p mb partizanı

Aliye P. Atılgan

Faşist cuntanın "demokrasiye dönüş takvimi" işliyor. Ardarda çıkarılan yasaların, anayasanın, "demokrasiye dönüşün" kurallarını saptayan MGK bildirilerinin faşist özü, cunta eliyle geçilecek "yeni dönemin" nasıl bir "demokrasi" olacağını göstermeye yetiyor. Cuntanın amacı, Türkiye kapitalizminin bugünkü nesnel istemi monolitik ve korporatif toplum ve devlet yapısının *özüne* halel getirmeyen, "demokratik" bazı görünümler taşıyan bir faşizmdir.

Faşist cuntanın bu amaca ulaşmak için sahneye koyduğu demokrasiye dönüş oyunu, yalnızca cuntanın faşist yüzünü değil, bu oyuna katılan tüm burjuva muhalefetin de faşizmle uzlaşmışlığını, antidemokratik niteliğini gözler önüne seriyor.

Siyasal Partiler Yasası ve son MGK bildirisinin yayınlanmasıyla "serbest" bırakıldığı açıklanan siyasal parti kurma çalışmaları uzun bir süredir saman altından yürütülen burjuva muhalefetin çok renkli bir tablo halinde su yüzüne çıkmasını sağladı.

Gelişmeler ne gösterir bilemeyiz. Ama faşist cuntanın "devlet partisi" özleminin burjuva kesimlerden gördüğü tepki, cuntanın aldığı ekonomik siyasal önlemlerden şu ya da bu şekilde çıkarları zedelenen her kesimin kendi partisini kurmaya soyunması burjuvazi arasındaki çelişkilerin derinliğini gösteriyor.

Menşeviklerimiz "cephemize yeni güçler katılıyor" diye sevinedursunlar burjuvazi arasındaki çelişkilerin kızışması işçi sınıfımız açısından gerçekten de önem taşıyor. Yığınlar arasında faşizme karşı biriken öfkenin yoğunlaşması nasıl yığın eylemlerinin yeniden yükselmesine yol *açabilir* diyorsak, burjuvazi arasındaki uyumsuzluğun artması da "üst sınıflar arasında yeni bir krize" *dönüşebilir.* Bu çelişkilerden, burjuvaziyi yeniden yönetemez duruma getirmek için yararlanmak komünistlerin görevidir.

Ancak bu "tehlike"lerin burjuvazi de farkındadır.

Bugün en sağından "sol"una, faşist cunta karşısında muhalefet yürüten tüm burjuva kesimlerin ortak bir özelliği kendi yükselttikleri muhalefetten kendi duydukları korkudur.

Liberal burjuvaların gazetesi *Milliyet*'in siyaset "serbest" bırakıldığı gün yayınladığı "Başlangıç sorumluluğu" yazısı Türkiye burjuvazisinin "üst sınıflar arasında yeni bir kriz"e yol açmama konusunda ne kadar uyanık davranmaya çalıştığını gösteren ilginç bir örnektir. *Milliyet* şöyle diyor:

"Konulan kurallar, üç yıllık bir aradan sonra yeni parlamentomuza kavuşurken, aşama aşama kalkacak olan 'geçici' sınırlamalardır...

"Şimdiki Cumhurbaşkanımız Orgeneral Kenan Evren, 12 Eylül 1980 günü, yapılan müdahalenin gerekçeleri arasında şu noktaları da belirtmişti.

" 'Hayati öneme haiz siyasi, ekonomik ve sosyal sorunlar devlet ve milletimizin bekasını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Kutuplaşmalar ve bölünmeler adeta teşvik edilmiş, halkımız devletten beklediklerini parti kapılarında aramaya mecbur bırakılmıştır. Devletin saygınlığı yavaş yavaş erimeye mahkum olmuş ve *ülkemizde tam bir otorite boşluğu teşekkül etmiştir!'*

"Yeniden demokratik hayata geçerken, ana hedeflerden biri, sayın Evren'in üç yıl önce çizdiği bu tablonun belirmesine fırsat verecek bir ortamın yaratılmamasıdır.

"Bunda kurulacak siyasi partilerle birlikte bütün kurumlara ve hepimize önemli görevler düşüyor." *(Milliyet,* 26 Nisan 1983) (abç)

Burjuva çevrelerin, cuntanın uygulamalarından ne kadar canları yanarsa yansın, muhalefetlerini oldukça sınırlı, oldukça yapıcı tutmalarının bir nedeni yaraları henüz sarılmakta olan devletin yeniden sarsılmasına yol açabilecek davranışlardan kaçınmak istemeleridir. Burjuva muhalefet sınıf sezisiyle, üç yıla yaklaşan faşizm operasyonuyla bile Türkiye kapitalizminin hastalığının iyileşemediğini, demokrasi oyunuyla bile yeniden uçurumun kenarına gelebileceğini görüyor.

Tüm burjuva muhalefeti belirleyen ikinci bir ortak özellik ise, faşist cuntanın ekonomik, toplumsal, siyasal eylemlerinin halk yığınlarında biriktirdiği öfkeden duydukları korkudur. Çeşitli burjuva kesimler hem bir yandan faşist cuntanın tabansızlığının Türkiye kapitalizmi için taşıdığı tehlikeyi görüyorlar hem de bunu, cuntayı kendileriyle uzlaşmaya zorlama yolunda kullanmaya çalışıyorlar.

Bu konuda Ecevit'in Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde söyledikleri ilginçtir. Ecevit savunmasının bir yerinde 24 Ocak kararlarını eleştiriyor ve şöyle diyor:

"... Şimdi Türkiye, iki buçuk yıl önce o kararları alkışlayan fakat bugün bazıları fabrikalarını kapatmak zorunda kalan kimi işadamlarının bile feryatlarıyla çınlamaktadır. İşçinin, köylünün, esnafın sesi bile duyulamıyor artık.

(...)

"Fakat herşeye rağmen kırgın da, umutsuz da değilim.

"*Bugünkü yönetimin* de, uygulanmakta olan ekonomik modelle, Türkiye'nin büyüyen sorunları arasındaki, özellikle *bu modelle rejim sorunu arasındaki bağlantıyı gördüğünü* ve yaklaşık iki yıllık deneyimine dayanarak, şimdi *bu modeli başka türlü değerlendirmeye* başladığını veya başlamak üzere olduğunu umuyorum.

"Bu konuda önyargısız olarak yapılacak *yeni değerlendirmelerin,* Türkiye'de *gerçek demokrasiye dönüş yolunu* yeniden açmasını diliyorum.

"O yol açılacak olursa, inanıyorum ki, *bu yönetim, şimdiye kadar bulduğundan daha güvenilir güçleri yanında bulabilecektir". (Var Vag, Yolumuz,* s.11, s.8-9) (abç)

Ecevit'in sözleri çok açıktır. Ama gene de birkaç noktayı vurgulayalım. Birincisi, halk yığınlarının kanına giren 24 Ocak kararlarını, faşist cunta "faşist" olduğu için, Türkiye kapitalizminin kurtuluşu ve uzun erimli çıkarları bu ekonomik siyaseti dayattığı için, bilinçli olarak uygulamamış. Ama o hain 24 Ocak kararları anti-demokratik rejimi yaratmış. Ama "hiç de çok kötü olmayan cunta" "bu kararlarla rejim arasındaki ilişkiyi" 2,5 yıl kadar geç de olsa kavramış. Ve hem ekonomik siyaseti değiştirmeye karar vermiş hem de "gerçek demokrasiye" *dönüş* yolunu açma olasılığı belirmiş. Ecevit'in faşist cunta eliyle geçilecek, burjuva demokrasisi bile olmayacak "demokrasi"yi "gerçek" demokrasi ilan etmesi, menşeviklerimizin baş bağlaşığı sosyal demokratların ne yaman "demokratlar" olduğunu çok güzel gösteriyor. Son cümlede ise Ecevit cuntanın "taban" derdinin tam üstüne basıyor. Ve cunta demokrasiye dönüş yolunu açarsa onun güvenilir destekçileri olmaya hazırız, diyor.

Faşist cuntanın "gerçek demokrasiye" geçerken getirdiği son yasaklar konusunda, burjuva basın, Ecevit'in "küskün" olduğunu haber veriyor. Ecevit herhalde cunta "gerçek demokrasiye" değil de yalnızca "demokrasiye geçiş takvimi" uyguladığı için yeterli ödünü alamadığından faşist cuntanın "en güvenilir" değil "küskün" destekçisi olma yolundan yürüyor.

Ecevit'ten sonra şimdi de AP çevrelerinin sözcülüğünü üstlenen Nazlı Ilıcak'ın aynı şekilde cuntadan "taban karşılığı ödün" isteyen bir yazısına bakalım.

"Yeni anayasayı uygulayacak siyasi partilerin *hiçbirini* arkasına almayan bir anayasanın tatbikatta getireceği zorluklar olur. ... Bu anayasa tasarısı *hiçbir siyasi ittifaka dayanmıyor...* Güçlü icra demek memlekete tek başına hakim olacak bir icra demek değildir. Diktatörlükle idare edilen memleketlerde çok görüldü ama netice vermedi. Güçlü icradan mutlaka *geniş kamuoyuna, halka dayalı icra* anlaşılmalı. Bunu ise siyasi partilerden arınmış bir kimsenin gerçekleştirmesi mümkün olamaz. *Tabanı* ancak siyasi partiler sağlayabilirler... İstikrar için mutlaka ittifaklar

(Devamı 8. sayfada)

(Baştarafı 7. sayfada)
kurmak icap eder. Bu ittifaklar ise partiler ve baskı gurupları ile kurulur. *(Tercüman,* 16.10.1982) (abç)

Ilıcak da cuntanın bam teline parmak basıyor. "Siyasi partilerden arınmış bir kimse" "geniş kamuoyuna, halka dayalı" bir yönetimi, dolayısıyla istikrarı gerçekleştiremez, diyor. Türkiye burjuvazisinin rüyası "istikrarlı devlet"in ancak güçlü bir tabana dayanan bir yönetimle mümkün olabileceğini, bu tabanı ise ödün (ittifak) karşılığında burjuva partilerin sağlayabileceğini söylüyor.

Gene aynı yazısında Ilıcak cuntanın "demokrasiye dönüş takvimi" üzerine şunları söylüyor:

"Ben belki *biraz daha* hoşgörülü bir ortam içinde demokrasiye geçilmesini ve demokrasinin bütün müesseseleriyle işlerlik kazanmasını istiyorum. Bazı kimseler ise daha değişik bir demokrasi yorumu içindeler. Fakat *temelde bir ayrılığımız olduğunu zannetmiyorum." (Tercüman,* 16.10.1982) (abç)

Demokrasinin bütün müesseseleriyle işlerlik kazanmasını isteyen demokrat(!) Ilıcak'ın cuntayla alıp veremediğinin yalnızca "çorbada biraz tuz" olduğunu anlatan bir diğer örnek de kendi mesleği üzerinde estirilen faşist baskılar karşısında takındığı tutumdur. Ilıcak basın özgürlüğünün toptan rafa kaldırıldığı yasalara ilişkin olarak şunları söylüyor:

"... Şuna inanıyorum ki, bugünkü hali ile bile olsa normal rejimde, *siyasal partilerin iktidarda bulundukları rejimde,* bu maddeler ile hürriyetler muhafaza edilebilir." (abç)

Sağından soluna tüm burjuva kesimlerin faşist cunta karşısında takındığı bu "yapıcı" muhalefet bir şeyi gösteriyor: Üç yıla yaklaşan faşizmin tüm çabalarına karşın Türkiye kapitalizminin ulaştığı nokta henüz düze çıkabilmiş olmaktan çok uzaktır. Ülkenin en önemli işveren kuruluşlarından yükselen feryatlar, enflasyonun yeniden artması (resmi rakamlar bile yüzde 30'u gösteriyor), ihracat olanaklarının umut edilenin tam tersine daralması,ihracat gelirlerinin düşmesi vb. haberler ekonomik sorunların dağlar gibi yığıldığını gösteriyor. Gerçek ücretlerin 1963'ün bile gerisine düşmesi, buna karşılık cuntanın yığınların önüne gerici Ahmet Kabaklı'nın deyimiyle "bir umut bile" koyamaması siyasal tutumu ne olursa olsun halk sınıflarının sabrını her geçen gün azaltıyor. Türkiye kapitalizmi için "tehlike" çanları hâlâ durmadan çalıyor. Tüm göstergeler Türkiye kapitalizmi için faşizmin işlevinin henüz bitmediğini, daha uzun yıllar da bitme noktasına yaklaşamayacağını gösteriyor. Faşizmin bu nesnel işlevi sürdüğü sürece, aralarındaki çıkar çatışması ne olursa olsun, cuntanın tüm burjuvazinin desteğini almaya devam etmesi doğaldır.

Burada burjuva muhalefeti bırakıp biraz da bir başka burjuvaziye, "içimizdeki burjuvazi"ye bakalım. Tüm Türkiye burjuvazisinin en göstermelik burjuva demokrasisini bile "gerçekçi" bulmadığı için cuntanın "demokrasi"sini desteklediği bugünkü ortamda, partimizin başına inen burjuva "partizanları"nın işçi sınıfına demokrasi savaşımı adına neler önerdiklerini görelim.

Atılım'ın Mart sayısında, *Demokrat Türkiye*'de yer alan bir yazıya eleştiri olarak hazırlanan Ali Saim imzalı bir yazı yayınlandı. "Demokrasi Üstüne" başlıklı yazıda şöyle deniyor:

"...Gerici askersel diktatörlükten, işçi sınıfının ve emekçilerin 'doğrudan yönetimi'ne sıçramak ... bugünkü diktatörlük karşıtı güçlerin cephesini daraltarak savaşımı yenilgiye götürür...

(...)

"...Sol güçler demokrasi sorununda açık bir görüşle ortaya çıkmalıdırlar ve yalnızca ilkeler üzerinde durmakla yetinmemeli, somut talepler ortaya atmalıdırlar. Bizim taleplerimiz, 1961 Anayasası'nın tüm demokratik kazanımlarını yeniden elde etmek ve onları 'işçi sınıfının ve emekçilerin iradelerini özgürce kullanabilecekleri koşulları yaratma' temelinde *genişletmek* yönünde olabilir. Devlet içinde devlet durumunda olan MGK ve MİT gibi örgütlere karşı, parlamentonun tüm egemenliği ele alması istemi, eğer tüm devlet aygıtını tüm gericilerden, faşistlerden ve emperyalizmin ajanlarından temizleme istemiyle birleştirilirse, politik yaşamda *köklü değişimlere* yolu açmaz mı? Örgütlenme, basın, gösteri ve grev haklarının eksiksiz tanınması istemleri, işçi ve emekçi yığınların 'doğrudan yönetimi' için *minimum ön koşullar* değil mi? *Böylesi istemler için* ardıcıl bir savaşıma atılan sol güçler, diktatörlük karşıtı güçlere, *aralarında kimi burjuva ögelerinin de olduğu çevrelere işbirliği* önerisinde bulunmayacak mı?" (abç)

Şimdi yazıya biraz daha yakından bakalım.

Atılım'a göre, halkın doğrudan yönetimini — yani ancak devrimle kazanılabilecek gerçek demokrasiyi — şimdiden öne sürmek soyuttur, cepheyi daraltır ve savaşımı yenilgiye götürür. "Kazanmak"(?) için ille de, faşist cuntayla şu ya da bu düzeyde uzlaşan burjuva muhalefeti de cepheye almak gerek!

Burjuva muhalefetin de katılacağı cepheyle, 1961 Anayasası'nın "kazanımları" yeniden elde edilecek. Sonra, bu "kazanımlar" kullanılıp işçi sınıfının ve emekçilerin iradelerini özgürce kullanabilecekleri koşullar yaratılacak. Bu iradeyle de haklar genişletilecek, devlet temizlenecek, politik yaşamda köklü değişimler yapılacak. Hem de "diktatörlük karşıtı kimi burjuva çevrelerin" katkılarıyla!

Burada bir noktaya daha değinelim. Ali Saim bu yazıda biraz kibar(!) davranıyor ve isim vermeden, "kimi burjuva çevreler" diyor. Yeni "Genel Sekreter" Haydar Kutlu ise 1 Mayıs konuşmasında tüm perdeleri kaldırıp attı ve askeri diktatörlüğe karşı savaş(!) cephesinin içinde Demirellerin de bulunduğunu isim vererek açıkladı.

Uzun yıllara yayılan barışçıl dönemlerin yaşandığı, emperyalist kârların ılık burjuva demokrasilerine olanak tanıdığı emperyalist ülkelerde bu oportünist görüşlerin kolayca üreyebileceği maddi temeller vardır. Ama bu oportünist görüşleri Türkiye gibi barut fıçısı bir ülkeye uygulamaya kalkmak "idealizmi" de aşar, tarihin ve toplumun "düşsel yorumu" haline gelir.

Bugün Türkiye'de işçi sınıfının, emekçi yığınların faşizme karşı biriktirdiği öfke cuntanın uykularını kaçırmaktadır. Cuntanın demokrasiye geçiş oyununu tezgahlamasının en önemli nedeni, toplumda biriken patlayıcı maddeyi "yavaş yavaş geçilecek bir demokrasi" rüyasıyla pasifize etmektir. Tüm burjuva muhalefetin, "demokrasiye geçiyoruz" propagandasını yükseltmeleri, yığınların demokrasiye duydukları özlemden ölesiye korktuklarını gösteriyor. Böyle bir ortamda oportünist likidatör partizan kliğinin de işçi sınıfına pembe burjuva demokrasisini göstermesi ilginçtir. Partimizin başını tutmuş menşevik likidatör kliğin, özünde, burjuva muhalefetin pembe bir türünden başka birşey olmadığını gösteren son bir örnektir.

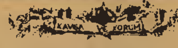
Ancak "resmi"lerin hülyacılığıyla cuntanın, sağından soluna tüm burjuvazinin gerçekçiliği arasında önemli bir ayrım vardır. Cuntanın da, tüm burjuvazinin de çok iyi gördüğü bir gerçek, bugünkü Türkiye kapitalizminin, bırakalım Batı tipi burjuva demokrasisini, demokrasinin en göstermeliğine bile dayanabileceğinin kuşkulu olmasıdır. Liberal burjuva kesimlerin cuntaya karşı yükselttikleri muhalefeti sınıf sezileriyle "sınırlı" tutmaları, demokrasi oyunu oynarken tüm Türkiye kapitalizmini tehlikeye atabileceklerini bilmelerinden geliyor.

Türkiye'nin bugünkü ortamında işçi sınıfı, emekçi yığınlar için "gerçek demokrasi" hedefinden başka hiçbir gerçekçi hedef olamaz. Gerçek demokrasiye, proleter demokrasisine ulaşmak ise bırakalım Türkiye gibi, olanakları burjuva demokrasisinin göstermeliğine bile yetmeyen bir ülkeyi, bugünün dünyasında hiçbir ülkede devrimsiz mümkün değildir. Devrimi gerçekleştirebilmek, utkuyu sağlayabilmek ise yalnızca faşist iktidara karşı değil, kapitalizmin bekası uğruna onu destekleyen tüm burjuvaziye karşı, ama önce içimizdeki "pembe burjuvazi"ye karşı amansız savaşı gerektiriyor.

İşçi sınıfına, faşizme karşı savaşta hedef olarak en olmayacak duayı, pembe burjuva demokrasisini gösteren menşevik-likidatör kliği partimizden kazıyacağız. İşçi sınıfımız ülkemizde devrimi gerçekleştirecektir.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşta haydi 7. Yaz Taarruzu'na

Yıl:10, Sayı:235
30 Mayıs 1983

ÇEK-AL

Dünya devrimi üzerine II

Ayla Antepli yoldaşımızın, kısaltarak üç bölümde yayınlamaya başladığımız çalışmasının, ikinci bölümünü yayınlıyoruz.

Ayla Antepli

IV

"Olumsuzundan" çözüm: Karşı-devrim

Kapitalist üretim krizlerinin "olumsuzundan" burjuva ya da karşı devrimci yolda çözümü yalnızca teorik bir olasılık değildir. Aynı zamanda tarihsel bir gerçektir. Avrupa'da ilk genel ekonomik kriz 1825'te, yani 158 yıl önce oldu! Avrupa burjuvazisi krizleri kendi yolunda çözmede zengin bir deneyim biriktirdi.

Kendimizi şu an için salt ekonomik düzeyle sınırlarsak, burjuvazinin krizleri çözme yolunu birbiriyle bağlı ve genel olarak, ülke içinde ve dışa yönelik diye ayırabiliriz. *Anti Dühring*'de Engels'in şu sözleri, çözümün iç yönünü çok güzel anlatmaktadır:

"Gücü giderek arttıkça üretim güçlerinin, sermaye olma niteliklerine bu isyanı ve toplumsal karakterlerinin tanınması için giderek daha güçlü dayattıkları bu buyruk, kapitalist sınıfın kendisini, onları, kapitalist koşullar altında olabildiğince, giderek artan ölçüde toplumsal üretim güçleri olarak ele almaya zorlar. Sınırsız kredi enflasyonuyla endüstrinin yüksek basınç döneminin de, büyük kapitalist işletmelerin çöküşüyle en az borsa yıkımının kendisi kadar, büyük üretim aracı yığının toplumsallaşmasının çeşitli anonim şirketlerde karşılaştığımız biçimlerini ortaya çıkarma eğilimi vardır. Bu üretim ve üleşim araçlarının çoğu, demiryolları gibi, başından beri o kadar devasadır ki, kapitalist sömürünün tüm öteki biçimlerini dışlarlar. Evrimin daha ileri aşamasında bu biçim de yetersiz olur. Belli bir ülkede, endüstrinin belli bir dalında büyük çaplı üreticiler bir 'tröst'te birleşirler, üretimi düzenleme amacıyla bir birlik kurarlar. Üretilecek toplam miktarı belirlerler, bunu kendi aralarında paylaşırlar. Ve böylece satış fiyatını zorla önceden saptarlar. Ama bu çeşit tröstler, işler kötü gitmeye başlayınca, genel olarak çözülmeye yatkındırlar, tam da bu temelde, birliğin daha da büyük çapta yoğunlaşmasını zorunlu kılarlar. Belirli bir endüstri dalının bütünü korkunç büyük bir anonim şirkete dönüşür, iç rekabet yerini bu tek şirketin iç tekeline bırakır...

"Tröstlerde rekabet özgürlüğü, tam karşıtına — tekele — dönüşür ve kapitalist toplumun herhangi bir plana dayanmayan plana dayalı üretimine boyun eğer. Kesinlikle bu daha hâlâ kapitalistlerin yararına ve avantajınadır. Ama bu durumda sömürü o kadar açıktır ki, yıkılmak zorundadır. Hiçbir ulus tröstlerin yürüttüğü üretime, hisse senetçi küçük bir zümrenin toplumu bu denli yüzsüz sömürüsüne tahammül gösteremez.

"Her durumda, tröstlerle ya da tröstlersiz kapitalist toplumun resmi temsilcisi — devlet — eninde sonunda üretimin yönetimini üstlenmek zorunda kalacaktır. Devlet mülkiyetine bu dönüşüm gerekliliği önce, büyük haberleşme ve ulaşım kuruluşlarında — posta, telgraf, demiryolu — olacaktır.

"Krizler artık burjuvazinin modern üretim güçlerini yönetme yeteneksizliğini gösteriyorsa, büyük üretim ve üleşim kuruluşlarının anonim şirketlere (tröstlere) ve devlet mülkiyetine dönüşmesi burjuvazinin bu amaç için ne denli gereksiz olduğunu gösterir. Kapitalistlerin tüm toplumsal işlevleri, şimdi maaşlı görevlilerce yapılıyor. Kapitalistin, hissesini cebe atmak, kupon kopartmak ve değişik kapitalistlerin sermayeleriyle birbirlerini soydukları borsada kumar oynamaktan başka hiçbir toplumsal işlevi olmuyor. Kapitalist üretim biçimi önce işçileri işten attı, şimdi de kapitalistleri. Nasıl işçileri hemen yedek sanayi ordusunun saflarına olmasa da artık-nüfus saflarına indirdiyse, şimdi de, kapitalistleri işten atıyor ve artık-nüfus saflarına indiriyor.

"Ama ne anonim şirketlere (tröstlere) ne de devlet mülkiyetine dönüşüm, üretim güçlerinin kapitalist doğasını ortadan kaldırmıyor. Anonim şirketlerde (ve tröstlerde) bu açıktır. Ve modern devlet de yine, işçilerin olduğu kadar bireysel kapitalistlerin de saldırılarına karşı, kapitalist üretim biçiminin genel dışsal koşullarını desteklemek için burjuva toplumunun hizmetine aldığı örgütlenmeden başka birşey değildir. Modern devlet, ne biçim alırsa alsın, öz olarak kapitalist bir makina, kapitalistlerin devleti, toplam ulusal sermayenin ideal bir cisimleşmesidir. Üretim güçlerini üstüne almaya doğru ne kadar ilerlerse, gerçekte o kadar daha çok ulusal kapitalist olur, daha çok yurttaşı sömürür. İşçiler ücretli işçi — proleterler — olarak kalırlar. Kapitalist ilişki ortadan kalkmaz. Tersine iyice öne çıkar. Ama öne çıkmasıyla da devrilir. Üretim güçlerinin devlet mülkiyeti, çatışmanın çözümü değildir, ama içinde o çözümün unsurlarını oluşturan teknik koşulları gizler." (Engels, *Anti Dühring*, İngilizce basım, Progress Publishers 1977, s.336-338)

Aynı çözümleme Lenin'i *"Yaklaşan Felaket ve Ona Nasıl Karşı Koymalı"* kitabında dile getirdiği şu sonuca ulaştırdı:

"Devlet tekelci kapitalizmi, sosyalizmin tam bir *maddi* hazırlığı, sosyalizmin *eşiği*, tarih merdiveninde sosyalizm basamağı ile arasında hiçbir ara basamak olmayan bir basamaktır.

"...Sosyalizm *tüm halkın çıkarlarına hizmet eder duruma* sokulmuş, salt devlet kapitalist tekelidir. Tüm halkın çıkarlarına hizmet eder duruma sokulduğu ölçüde kapitalist bir tekel olmaktan çıkmıştır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, cilt 25, s.361-362)

Kapitalizmin tekelci kapitalizme, devlet tekelci kapitalizme ilerlemesi, krizleri tersinden çözerek olmuştur. Krizi her tersinden çözüş, sosyalizmi biraz daha yakınlaştırmıştır.

Tersinden çözümün içle bağlı bir de dışa yönelik yönü olduğunu söylemiştik. Bu da bizi dünya pazarı ve emperyalizm olgularına götürür:

"Bu krizlerde, tüm diğer dönemlerde saçma olarak görülebilecek bir salgın, aşırı üretim salgını oluşur. Toplum kendini aniden anlık bir barbarlık döneminde bulur. Sanki açlık, genel bir yıkım dönemi her türlü geçim aracının arzını keser endüstri ve ticaret yıkılmış gibi görünür. Niçin? Çünkü çok fazla uygarlık, çok fazla geçim aracı, çok fazla endüstri, çok fazla ticaret vardır. Toplumdaki üretim güçleri artık burjuva mülkiyetinin koşullarının daha fazla gelişmesine olanak tanımaz, tersine onlar bu koşullar için çok güçlenmişlerdir. Koşullar üretim güçlerine ayak bağı olur. Bu ayak bağları aşılmadıkça burjuva toplumunun tümüne düzensizliği getirir, burjuva mülkiyetinin varlığını tehlikeye atar. Burjuva toplumunun koşulları, o koşulların yarattığı zenginliği kapsayamayacak kadar dardır. Burjuvazi bu krizlerden nasıl kurtulur? Bir yandan üretim güçleri yığınının zorunlu yıkımı ile, öte yandan yeni pazarların keşfiyle ve eski pazarların daha adamakıllı sömürüsüyle. Yani daha yoğun ve daha yıkıcı krizlerin yolunu döşeyerek, krizleri önleyen olanakları yok ederek." (Komünist Partisi Manifestosu, Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.6, s.490)

Kapitalizmin dünyanın yeni alanlarında genişlemesi, hem teorik, hem tarihsel olarak aşağıdaki sonuçları doğuruyor:

1. Genişlemeyi etkileyen krizlerin, kapitalist ülkelerde hafiflemesi.

2. Kapitalizmde gömülü çelişkiler ve çatışma dünyanın bir parçasında geçici olarak yatıştırılıyorsa da dünya çapında "daha korkunç oranlarda" yeniden

üretiliyor. Bu yeni burjuvalar ve yeni proleterlerin yaratılmasını içeriyor. Bu durum, dünya işçi sınıfının ve dünya çapında komünizmin maddi koşullarının ortaya çıkışına götürüyor.

3. Tüm dünyanın kapitalist dünya pazarına (hem biçimsel olarak, hem de derinliğine) tam entegrasyonu uzun erimde şu olasılığı yaratır:

"Dünya pazarının kendisi modern endüstrinin tüm olanaklarının tam açınımı için çok dar kalır. Modern endüstrinin kaynakları, enerjisine özgür bir açınım kazandırmak için toplumsal bir devrim ister." (Engels, Marks-Engels *Toplu Yapıtlar,* c.10, s.299)

Aynı olgunun yakın sonucu ise şu olur:

Çeşitli kapitalist devletler arasındaki rekabeti daha keskin, çok daha umutsuz, çok daha azgın bir duruma getirir. Dünya pazarındaki rekabet, paylaşım savaşlarının tohumlarını taşır.

Şu ana kadar, burjuvazinin krizi, "olumsuzundan" çözme olanağına yalnızca ekonomik düzeyde değindik. Bu ekonomik çözümlerin amacı, devrimi, kapitalizmin devrilmesini ve sosyalizmin kurulmasını önlemek olduğu için karşı-devrimcidir. Ama burjuvazi bu amacı, kapitalizmin çerçevesi içinde sosyalist *biçimleri* oluşturarak gerçekleştirebilir. Bu nedenle çözümlerin kendisi sosyalizmin maddi temelini döşer. Bu bizi, genel olarak *"karşı-devrim"in anlamına* götürür.

Çoğunlukla karşı-devrim, çok mekanik ve basit bir anlayışla, devrimi, sınıf savaşımını durdurmak olarak ele alınıyor. Devrimin yalnızca siyasal düzeyde karşıtı, yadsınması olarak düşünülüyor. Oysa karşı-devrim tüm bunlardan da öte şu anlama gelir:

1. Karşı-devrim üretim ilişkilerinin üretim güçleriyle çelişkiye düştüğünün onaylanması ve tanınmasıdır. O "şunu kanıtlar ki, eski toplumun gözeneklerinde yeni bir toplum biçimlenmiştir ve üstelik bu, siyasal kabuğu — eski toplumun doğal kılıfını — doğal olmayan bir engel olarak hissetmeden ve onu gökyüzüne fırlatmadan edemez durumdadır." (Marks, Marks-Engels *Toplu Yapıtlar,* c.6, s.327)

2. Karşı-devrim şunu kanıtlar ki, burjuvazi sınıf olarak artık yönetmeye "...kendi varoluş koşullarını mutlak yasa olarak topluma dayatmaya" uygun değildir. (Komünist Partisi Manifestosu, Marks-Engels *Toplu Yapıtlar,* c.6, s.495) Karşı-devrim, burjuvazinin erke rakip bir güçle karşı karşıya olduğunun, ayakta kalma savaşı verdiğinin, kendi "ilkeleriyle" çatışsa da çatışmasa da bulabildiği her türlü aracı kullanmaya hazır olduğunun kanıtıdır.

3. Karşı-devrim sınıf savaşını yoketmez. Yalnızca onun burjuvazi için en tehlikeli biçimlerini en örgütlü yansımalarını ve en şiddetli kabarışlarını geçici olarak durdurur, bastırır. Sınıf savaşını yoketmek tarihi durdurmak anlamına gelir. Sınıf savaşının yokedilmesi, ancak devrimci sınıfın yokedilmesiyle olabilir. Bu ise karşı devrimci sınıfın da yokolması anlamına gelir. Açıktır ki, karşı devrimin amacı, devrimci sınıfı yoketmek değil, onu kendi iradesine bağımlı kılmak ve bu yolla silahsızlandırmaktır. Bu nedenle karşı-devrim, doğası gereği asla mutlak değildir.

4. Karşı-devrim, üretim güçleri ve üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin onaylanması ve tanınması, burjuvazinin artık yönetemediğinin kabulü olduğuna göre ve burjuvazi devrimci sınıfı yokedemediğine, onunla birlikte yaşamak zorunda kaldığına göre karşı-devrim, eskimiş üretim ilişkilerinde değişiklik yapmayı mutlaka içerecektir. Eskimiş üretim ilişkilerini şu ya da bu biçimde üretici güçlere göre uyarlayacaktır. Başarısıyla, ülkenin ekonomik manevra alanıyla vb. bağlı olarak, karşı-devrim işçilerin yaşamını "iyileştirici" küçük adımlar bile atabilir. Yani karşı-devrim reformları ille de dışlamaz.

5. Daha da öte, *karşı-devrim, devrimin programını uygulayabilir.* Marks'ın Fransa'da karşı-devrimle ilgili olarak üstünde durduğu şu noktaları okuyalım:

"Gericilik devrimin programını uygular. (...)

"Kuşkusuz, gericiliğin elinde devrimin bu programı, ilgili devrimci çabalar üstüne bir mizaha dönüşür ve böylece amansız bir düşmanın elinde öldürücü bir silah olur. Gericilik... devrimin gereklerini yerine getirir. Bu süreçte trajikomik olan, kendi lafları ve aptallıkları üstüne orada asılmak üzere olanlar, cellat ipi boyunlarına geçirirken avazları çıktığı kadar 'bravo' diye bağırmakta, kendi idamlarını çılgınca alkışlamaktadırlar." (Marks, Marks-Engels *Toplu Yapıtlar,* c.16, s.404)

Bu sözler Türkiye'de faşist cuntanın "realist" ve "olumlu" dış politikasına alkış tutan TKP menşevikleri için yazılabilirdi. Özellikle sosyalist bir ülkeye bir gezi olduğunda, ya da sosyalist bir ülkeyle bir anlaşma yapıldığında menşeviklerden bravo sesleri yükselirken, TKP'nin binlerce üyesi, kendi programında bu isteği ileri sürdüğü için hapis yatıyor, işkence görüyor, ölüm cezasıyla yargılanıyor! Marks bu sözleri sanki tam da menşevikler için söylemiş.

6. Karşı-devrim, üretim güçleri ve üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi yumuşatamaz, sınıf savaşını askıya alamaz, varlığını sürdürecek gerekli finans kaynakları ve toplumda belli bir kesimin genel desteğini sağlayamazsa, başarısızlığa uğrar. Karşı devrim ne kadar *salt* baskıcı olursa, baskı araçları (bürokrasi, hapishaneler, mahkemeler, vb.) o ölçüde geniş olmak zorundadır, o ölçüde büyük bir silahlı güce, yani orduya dayanmak zorundadır. Yani o zaman karşı devrimi sürdürmek pahalıya mal olacaktır. Böyle pahalı bir aygıtı ve silahlı güçleri besleme ihtiyacının kendisi, karşı-devrimin görevlerini yerine getirmesine bir engel oluşturacaktır. Silahlı gücün görünen yüzü ardında karşı-devrim yavaş yavaş kendisini öldürebilir. Tarihçi Toynbee'nin deyimiyle "zırh içinde bir ölü" haline gelebilir.

Başka bir deyişle, karşı-devrimin başarısı ya da gücü, onun dış görünüşü, ya da gücünü ortaya koyuşuyla değil, herşeyden önce çelişkileri ve onun varlığını gerekli kılan krizleri çözme yeteneğiyle ölçülür. Salt baskı, karşı devrime yalnızca nefes alma süresi, her adımda işçi sınıfıyla uğraşmaktan elini kurtarma fırsatı sağlar. Oysa karşı-devrimin başarısı asıl bu nefes alma süresi içinde ne yapabildiğine, fiziksel baskının dışında birçok etkene bağlıdır.

Salt baskı uygulamak ve açık devrimci sınıf savaşını bastırmak karşı-devrimin başarısı için yeterli değildir. Salt bu yoldan, karşı-devrimi zorunlu kılan çelişki ve krizler ortadan kalkmaz. Krizi çözmeyi başaramadığı, yalnızca baskıya dayandığı halde eğer karşı-devrim "başarırsa", yalnızca baskısını süregenleştiriyor demek'tir. Bunun iki olası sonucu vardır. Ya ekonomi ve ülke bir çürüme, tam bir gerileme dönemine girecek ve sonunda "muzaffer" karşı-devrimin ağırlığı altında çökecektir, ya da karşı-devrim eriyecek, çökecek, devrilecektir. Böylece baskıyı süregenleştirerek "başarılı" olsa bile, karşı-devrim, özünde, başarısız demektir.

Karşı-devrim, yalnızca, krizleri "olumsuzundan" çözerek başarılı olabilir. Ama bu çözüm de özünde yine sosyalizme doğru bir adım oluşturur. Karşı-devrim, toplumu, ülkeyi bütün olarak yoketme anlamında "başarılı" olamadığı sürece başarısı, değişme ve ilerleme selini burjuvazi yararına olan kanatlara ve biçimlere yöneltmeye dayanır. Karşı devrim dünya devrimini durdurabilir mi? Bir benzetme yapalım:

Bir bendin önünde biriken fazla su bendi parçalamayı başarırsa akıp doğal yönünü izler. Bendi parçalayamazsa ya üzerinden ya kenarından taşar ama yine taşar, yani bendin çevresinden dolaşır. Su fazlaysa, şu ya da bu yoldan bendi aşar. Bendin gücü ne olursa olsun, hatta kırılmasa bile, uzun dönemli bir sonucu olamaz.

Dünya devrimi yükselen su gibidir durdurulamaz. Bir yerden yolunu bulup akmak zorundadır. Dünya devrimi dolaylı yollar izleyerek de olsa sonunda en güçlü engelleri aşar. Eğer bendi yıkamazsa, coğrafyasal olarak dolaşıp bulduğu gediklerden akar.

V

Dünya devriminin coğrafyası

Dünya devriminin karşı-devrimin koyduğu engelleri dolaylı olarak coğrafyasal yollardan dolaşarak nasıl ilerlediğini iyi biliyoruz. Devrim, dünya kapitalist-emperyalist sisteminin zayıf halkalarında oluyor. Bu Marks'ın söylediğiyle çelişir mi? Hayır. Gerçekte bu kavram, dünya devriminin coğrafyasının bu anlayışı Marks'ın kriz teorisinde vardır ve ondan öte, Marks ve Engels'in 1848 Avrupa devrimlerinin yenilgisinden sonra yazdıkları yazılarda açıklıkla bulunabilir.

Bizim zayıf halka dediğimize Marks ve Engels dünya kapitalizminin *"aşırı uçları"* diyorlar. Kriz ve devrim arasındaki ilişkiyi anlayışlarında zaten varolan şu fikri ileri sürüyorlar: Devrim, kapitalizmin krizleri hemen "olumsuzundan" çözecek ve aşabilecek kadar güçlü olduğu yerlerde olanaksızdır. Devrim, kapitalizmin hemen bunu yapabilecek gücü olmadığı yerde ve zamanda olanaklıdır.

Kapitalizm ortaya çıktığından ve dünya pazarı oluştuğundan bu yana, her dönemde, dünya pazarında, her zaman bazı güçlü ülkeler egemen olmuştur. Egemen olmuştur, çünkü bu ülkeler daha erken geliştiler, daha yüksek aşamaya ulaştılar ve dünya pazarı üstündeki etkinliklerini genişlettiler. Marks bu egemen ülkeleri *merkez* diye nitelendiriyor. Kapitalizmin daha alt bir gelişme düzeyinde olduğu, dünya pazarında etkin bir konumları olmayan ve bu nedenle merkeze bağımlı ve bağlı ülkelere ya da dünyanın bu bölgelerine *çevresel* (periferi) ülkeler ya da bölgeler diyor.

Bu konuya ilişkin yazılarında Marks ve Engels, merkez, çevre, kriz ve devrim arasındaki ilişkileri şöyle tanımlıyorlar:

1. Yalnızca krizlerin sonucunda olanaklı olan devrimler, genel olarak krizlerin en şiddetli olduğu, yani üretim güçleriyle, burjuva üretim ilişkileri arasında en sert kapışmanın olduğu ülkelerde olacaktır:

"Şiddetli patlamalar doğal olarak burjuva bedeninin kalbinden çok uç noktalarında yer almak zorundadır, çünkü (kalbinde — *İ.Ş.)* uyarlama yapma olanağı daha fazladır. Öte yandan, Kıta Avrupa'sındaki devrimlerin İngiltere üstünde ne derece etki yaptığı, aynı zamanda bu devrimlerin burjuva yaşam koşullarını gerçekte ne denli sorguya çektiğinin, yoksa yalnızca siyasal oluşumlarına ne denli vurduğunun göstergesidir." (Marks, "Fransa'da Sınıf Savaşları" Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*, c.10, s.134)

2. Bu, kriz, merkezde başlasa ve oradan yayılsa bile böyledir. Örneğin, 1850'de ve 1860'da İngiltere, dünya pazarının merkeziydi. (Marks ona "dünya pazarının despotu" diyordu). Fransa ve Almanya o zaman, kapitalizmin *çevreselleri* (periferileri) idi. Kapitalist gelişme açısından İngiltere'den çok gerideydiler. Bununla birlikte, tam da bu nedenle, gerçekte İngiltere'de başlayan krizlerden İngiltere'den daha çok etkilendiler. Devrimci kabarışları yaşayan İngiltere değil, onlardı.

"İngiliz pazarlarının dolup taşması durumunda çok sayıda İngiliz malı Alman Zollverein'ına (gümrüğüne) düştü. Ancak burada İngilizlerden çok Almanların zararına satıldı, çünkü İngilizler Amerikan ve başka pazarlarda büyük kârlar elde ederken, Prusyalılar kendi gümrük çevrelerinin dışında hiçbir yerde mallarını satamıyorlardı." (Engels, Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*, c.6, s.66)

"Devrimin arenası olan ülkeler, onu yaratmada en az aktif olan ülkelerdi. Bunlara devrimin bilinçsiz ve ikircimli hammaddeleri gözüyle bakabiliriz." (Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*. c.10, s.482)

"Kriz Britanya'da yumuşadıkça, Kıta Avrupası'nda yükseldi, daha önce girmediği yerleri etkiledi." (Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*. c.10,s.496)

"İngiltere'de parasal basıncın etkisi siyasal ekonomi alanından öteye hissedilmeyebilirken, Kıta Avrupası'nda durum bambaşkadır. Orada ne zaman bir parasal kriz kötü bir hasat ve vergilendirmede büyük bir artışla üst üste düşse, büyük siyasal olaylar baş gösterir." (Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*, c,17, s.463)

3. Dünya pazarında, her zaman bir merkez ve çevreseller (periferiler) vardır. Yani her zaman egemenlik ve bağımlılık gelişmişlik, gelişmemişlik ilişkisi vardır. Bunun yeralımı değişebilir. Bir zamanlar çevre olan merkez durumuna, merkez olan çevre durumuna gelebilir. Ama ilişki aynıdır, yalnızca roller değişmiştir. Bu nedenle Marks ve Engels merkezin İngiltere'den Amerika'ya kayması üstüne şu yorumu yaptılar:

"Dünya ticaretinin ağırlık merkezi, orta çağda İtalya, yakın tarihte ise İngiltere iken, bugün Kuzey Amerika yarımadasının güney yarısıdır. Eski Avrupa'nın endüstrisi ve ticareti 16. yüzyıldan beri İtalya'nın düştüğü çürümeyi önlemek istiyorsa, İngiltere ve Fransa bugün Venedik, Ceneviz ve Hollanda'nın durumuna düşmek istemiyorsa, korkunç bir çaba sarfetmek zorundadır." (Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*, c.10, s.265)

Genel olarak merkezin devrime karşı siper oluşturduğunu, dünya pazarındaki egemen konumu, genel zenginliği, krizleri yenmek için kendini uyarlama yeteneği (yani krizleri "olumsuzundan" çözme) dolayısıyla devrime bağışıklı olduğunu kabul ediyorsak o zaman çevresellerin durumu nedir? Orada devrim kaçınılmaz mıdır? Hayır, kaçınılmaz değildir. Birçok seçenek vardır.

Bağımlılık ve bağlılık gelişmeyi zorunlu olarak dıştalamaz. Öyle olsaydı, İngiltere hâlâ tek gelişmiş ülke olurdu. Bağımlılık ve bağlılık yalnızca gelişmeyi daha zorlaştırır, daha krizlerle dolu, daha fırtınalı ve şiddetli yapar. Bağımlılığın gelişmeyi mutlak olarak dıştaladığı görüşü, "neo-Marksistler", "bağımlılık teorisyenleri" diye adlandırılan Frank, Wallerstein, Amin ve Baran'ın içine düştüğü yanlıştır. Aynı görüş Türkiye'de kapitalist gelişmenin yüksek bir aşamaya ulaştığını yadsıyan menşeviklerde de görülebilir. Bunun ilk savunucuları Ruslardı. Rus kapitalizminin pazar olmadığı için genişleyemeyeceğini söyleyen Narodniklerin görüşlerini Lenin, "Pazar Sorunu Üstüne" yazısında eleştirmişti. Aynı görüş, dünya pazarının daralmasının emperyalizmin çöküşüne götüreceğini söyleyen Stalin'in tezinde de vardır.

Kapitalizm, dünya kapitalizminin çevresellerinde de gelişebilir ve tarihsel olarak *gelişmiştir*. Bu gelişmenin, kapitalizmin çelişkilerini yaygınlaşmaya götüreceğini gördük. İşte bu gelişmenin yokluğu değil tam tersine varlığı, dünya kapitalizmi için en ciddi tehlikeyi oluşturuyor. Çünkü böylece üretim fazlasının yarattığı krizler daha geniş bir ölçekte ortaya çıkıyor ve dünya pazarında rekabet eden çok daha fazla üretici nedeniyle krizleri aşmak giderek daha zorlaşıyor.

Herşeyden önce, "kendi" kapitalizmini geliştirmeye çalışan her çevresel ülke, en azından "kendi" ülkesinin pazarını denetlemeye çalışacaktır. Kendi mallarını ithal malları yerine koymaya çalışacaktır. Böylece yeni gelişen ülkeye mallarını ihraç etmeye alışmış daha gelişmiş ülke kapitalistleri için bu iyi bir yumruk olacaktır. Yumruğun şiddeti, yeni gelişen ülkenin pazarının yabancı kapitalist için ne kadar önemli olduğuna ve yerel kapitalistlerin iç pazarın isteklerini karşılamak üzere endüstriyi ne denli başarıyla geliştirdiklerine bağlıdır.

Aynı zamanda, yeni gelişen kapitalizm, kendi mallarını ihraç etme ihtiyacı hissedecek bu nedenle dünya pazarında yabancı kapitalistlerle yarışa girecektir.

Dünya kapitalizminin çevresellerindeki kapitalist gelişmede Marks ve Engels, merkezdeki devrimi itici bir güç gördüler:

"Kıta (Avrupa — *İ.S.)* endüstrisi İngiliz endüstrisiyle karşılaştırma yapılamayacak denli arttı... Ama kıta endüstrisinin bu olağanüstü büyümesindedir ki İngiliz devriminin en gerekli tohumu bulunmaktadır..." (Engels, *Marks'a Mektup*, 14 Nisan 1856)

"...Bir kez yığınsal bir ölçekte olduğunda, Çin'in rekabeti, hem sizin (ABD'de), hem bizim için işleri hızla kızıştıracak ve böylece kapitalizmin Çin'i fethi, aynı zamanda Avrupa ve Amerika'da kapitalizmin yıkılışına bir itme sağlayacak." (Engels, *Sorge'ye Mektup*, 10 Kasım 1894)

Kapitalizmin çevresellerde gelişmesinin bir başka sonucu da şudur: Dünya

kapitalizmin ana merkezine göre çevresel kalırken, bu ülkelerin kendileri yeni çevresellere göre merkez durumuna gelirler. Yukarıda sözünü ettiğimiz aynı süreç, yeni bir düzeyde kendini yineler.

Kuşkusuz merkezin bu sürekli göreceli kayışı ve sürecin yinelenmesi, hiçbir biçimde düzgün, krizlerden özgür bir gelişme değildir. Tam tersine krizlerden, devrimci kabarışlardan, karşı-devrimci diktatörlüklerden, hem iç hem dış savaşlardan geçen bir gelişmedir.

Bugün de aynı süreç, bağımlılık zincirini kırmak, kendi çevresellerini, kendi "yeni uluslararası ekonomik düzenlerini" yaratmak için uğraşan bir dizi çevreseller ya da zayıf halkalarda yineleniyor.

Buralarda çeşitli seçenekler söz konusudur. Biri, bunların "köşeyi dönmesi"dir. İkinci seçenek, egemen güçlere doğrudan bağımlı, ya da çeşitli jeopolitik vb. nedenlerle doğrudan bağımlı olmadan statükocu bir varlık sürdürmeleridir. Üçüncü ve en yararlısı da sosyalist devrimle emperyalist zincirden tümüyle kopmaktır.

Şu ana kadar, dünya devriminin coğrafyası, "yolu" üstüne söylediğimiz herşey, Marks ve Engels'in, hem geniş ölçüde alıntı yaptığımız yazılarındaki açık anlatımlara, ama ondan da önemlisi, kapitalizmin ve onun gelişmesinin mutlak olarak çelişkili ve krizlerle parçalanan doğasını açıkça ortaya seren anlayışlarına dayanıyor. Nasıl kapitalizmin çelişkili doğası, onun en temel birimi olan metanın çelişkili doğasında içeriliyorsa, dünya devrimi de kapitalizmin çelişkili doğasında içeriliyordur.

Marks ve Engels, üretim güçlerinin üretim ilişkileriyle çelişkiye düştüğü yerde ve zamanda devrimin kaçınılmaz olduğunu, bu çelişkinin krizlerde kendini göstereceğini, kriz olmadan devrim olamayacağını düşündüler. Ama, aynı zamanda krizlerin, kapitalizmin daha fazla gelişmesini mahmuzladığını da düşündüler. Krizler, burjuvaziyi üretimi sürekli olarak devrimcileştirmeye ve dünyanın tüm yüzüne genişletmeye özendirirler. *Komünist Partisi Manifestosu*'ndan okuyalım:

"Burjuvazi üretim araçlarını, buradan üretim ilişkilerini onlarla birlikte toplumun tüm ilişkilerini sürekli olarak devrimcileştirmeden yaşayamaz. Eski üretim biçimlerinin hiç değişmesiz korunması, tam tersine, tüm daha önceki endüstri sınıflarının ilk varlık koşuluydu. Üretimin sürekli devrimcileştirilmesi, tüm toplumsal koşulların kesintisiz karışıklığı, bitmez tükenmez belirsizlik ve ajitasyon, burjuvaziyi tüm önceki sınıflardan ayırır. Tüm kalıplaşmış, donmuş ilişkiler, tüm eski ve yaşlı önyargı ve görüşler zinciriyle birlikte bir kenara atılır tüm yeni biçimlenenler daha kemikleşmeden eskir." (Komünist Partisi Manifestosu, Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*, c.6, s.487)

Krizlerde, kapitalist gelişmenin çelişkili doğası öne çıkar. Engels "böyle anlarda", diyor, "bir ulus yalnızca iki boynuzlu bir ikilem arasında seçim yapar." *"Ya o, ya bu!"* Ya burjuvazi krizi "olumsuzundan" çözer, ya da işçi sınıfı devrim yapar ve gelişme onun yönetiminde ilerler.

1848 yenilgisinin hemen ardından Marks ve Engels, Avrupa burjuvazisinin hâlâ ilerleme, hatta üretimde devrim sağlamaya yetenekli olduğunu gördüler.

Kapitalizmin hâlâ çok daha büyük üretim güçleri için yeri vardı. Bunun üzerine Marks ve Engels, dikkatlerini burjuvaziyi bölecek ve zayıflatacak burjuvazinin çözemeyeceği krizler yaratacak etkenlere çevirdiler.

Bu etkenler şunlardı:

* Özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nu paylaşmak için genel bir Avrupa savaşının çıkma olasılığı.

* Çekim merkezinin Amerika ve Pasifik Okyanusu'na kayışıyla birlikte ve dünyanın diğer kesimlerindeki kapitalist gelişmenin yarattığı rekabetle birlikte, Avrupanın çöküşü ve zenginliğini kaybedişi.

* Geri ve sömürge ülkelerde burjuva ya da ulusal demokratik devrimlerin patlaması.

Son nokta üstüne Marks 1853'te, St. Petersburg ve Konstantinopol'ün gelecek devriminin "ileri karakolları" olacağını işaret etti! (Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, c.12, s.34) Marks aynı zamanda, Avrupa devrimi için Çin'de bir burjuva demokratik devriminin önemini vurguladı.

"Şunu söylersek garip ve çelişkili bir iddia gibi gelebilir: Avrupa halkının bundan sonraki ayaklanmasının ve cumhuriyetçi özgürlük ile ucuz hükümet hareketinin, şu anda varolan herhangi bir siyasal davadan çok, eski Çin İmparatorluğu'nda şu anda olup bitenlere daha çok bağlı olma olasılığı vardır." (Marks-Engels *Toplu Yapıtlar*, c.12, s.93)

Marks, aynı zamanda, "başka bir halkı ezen bir halkın kendi zincirlerinden kurtulamayacağını" ve sömürgelerin kurtuluşunun "İngiliz işçi sınıfının kurtuluşunun en temel birincil koşulu" olduğunu vurgulayan ünlü Enternasyonal bildirgesini yazdı. 1869'da Marks şöyle dedi:

"İrlanda ile varolan bağından kurtulmak İngiliz işçi sınıfının dolaysız ve mutlak çıkarınadır. Uzun bir süre İngiliz işçi sınfının savaşıyla İrlanda rejimini alaşağı etmenin olanaklı olacağını düşündüm. Bu noktayı *New York Tribune*'da her zaman vurguladım. Derin araştırmam şimdi beni tersine ikna etti. İngiliz işçi sınıfı İrlanda'dan kurtulmadan asla *hiçbir şeyi başaramayacaktır.* İrlanda kaldıraç olmalıdır. Genel olarak toplumsal hareket için İrlanda sorununun bu kadar önemli olmasının nedeni budur." (Marks, *Engels'e Mektup*, 10 Aralık 1869)

Böylece Marks ve Engels, Avrupa'da hem bir devrimi, hem de aynı zamanda devrimin gecikmesini olanaklı kılan etkenleri gördüler. Burjuvazi yalnızca üretim güçlerini geliştirebilme olanağına değil, aynı zamanda, toplumsal üretim ilişkilerini genişletme olanağına sahipti. Burjuvazinin mülkiyetin toplumsal tabanını, R. Yürükoğlu yoldaşımızın yazdığı gibi, "özel mülkiyet" sözcüğünü kullanmanın zor olduğu noktaya kadar genişletebilmek olanağı vardır. Bununla bağlı olarak, Marks ve Engels, işçi sınıfının devrime gitmekten çok kapitalist sınıfa bağlı kalabileceğinin de olanaklı olduğunu gördüler.

Bu durumda, Marks ve Engels üç şey yaptılar. Önce, gördüğümüz gibi, 1849'tan 1890'a kadar olayların her dönüm noktasında, burjuvazinin gücünü ve konumunu zayıflatabilecek, devrimci partinin devrimi ilerletmesine yarayabilecek, yönleri araştırdılar ve duyurdular. İkinci olarak, gördüğümüz gibi, gerçek devrimciler ve enternasyonalciler olarak dikkatlerini dünya kapitalizminin çevresellerindeki devrimci gelişmelere çevirdiler. Üçüncü olarak dünya devriminin kapitalizmin temel çelişkisinin özünden kaynaklandığını kanıtlamak için, dünya devriminin yönünü daha iyi anlayabilmek ve açıklayabilmek için derin bir bilimsel araştırma yürüttüler.

Şu açıktır ki Marks ve Engels'in kapitalizme ilişkin teorik çözümlemeleri dünya devrimi için hiçbir özel yön çizmedi.

Marks ve Engels'in, kapitalizmin gelişme yasalarının çözümlemesi yalnızca daha ileri ülkelerde değil hatta ondan çok ve önce daha geri ülkelerde devrim olasılığını da içeriyordu.

Onlar farklı ülkelerde devrimlerin taşıyacakları farklı karakterleri, bunların karşılıklı olarak birbirlerine yapabilecekleri etkinin yönünü hep bütünsel olarak ele aldılar.

Ama aynı zamanda, olasılığın yanısıra, geri ülkelerde devrimleri ayırdedecek *sınırlamaları* ve *tamamlanmamış özelliğini* de gösterdiler.

Bu soruna ileride yeniden döneceğiz. Önce emperyalizm döneminde kapitalizmin ve devrimin yasalarının işleyişi üstüne Lenin'in ayrıntılı çözümlemesinin kısa bir özetini vermek gereklidir.

(devam edecek)

DÜZELTME

İşçinin Sesi'nin 234. sayısının Çek-Al'ında yayınlanan "Dünya Devrimi Üzerine" yazısında, 11. sayfanın, birinci sütün, üçüncü paragrafında bir hata olmuştur. Doğrusu aşağıdaki gibidir.

"Kapitalizmin yasaları ya işlememekte, ya da öyle değişik koşularda işlemektedir ki bunlar, belirleyici olmaktan çıkmış, ikinci sıraya düşmüştür. ..."

SİYASAL VERİLER

Komünist görüşlere göre İ. Bilen birçok konuda parti-dışı kalan bir çizgi savunuyordu. Partizan kliği, en temel, en belirleyici bir ölçüt olan hegemonya konusundaki görüşleriyle tümden parti-dışına düştü. Hem proleter hegemonyasını anlayışıyla, hem ona karşı tutumuyla, sözde komünist partisi "yöneten" bu klik, komünist olduğunu iddia etmeyen bir hareketle aynı konumdadır.

PROLETARYA HEGEMONYASI

İşçinin Sesi

"Hegemonya herşeyden önce siyasal bir kavramdır. Güç sorunudur, ama siyasal bir kavramdır. Özü yığınların seni izlemesi, senin koyduğun yoldan yürümesi demektir. Dolayısıyla, *özü ideolojiktir.* Böyle olunca, işçi sınıfının, komünist partisi eliyle hegemonyayı sağlaması için, yani yığınların onun peşinden yürümesi için, birlikte iş yaptığı ya da yapamadığı, o alanda varolan güçlerin *tutarsızlığını* yığınlara gösterebilmesi gereklidir." (R.Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz,* s.60-61)

İ. Bilen

"Unutmayalım, CHP gelişen ulusal bağımsızlık, demokrasi, diktatoradan kurtulma direnişlerini kendi kontrolü altında tutmak yolunu izliyor. Biz de, halkın, en başta işçi sınıfının, bu devrimci ana gücün hegemonyasını gerçekleştirmek için savaşıyoruz." (1977 *Konferans Raporu)*

"TKP, cepheye katılacak bütün partilerin, güçlerin örgütsel eşitliğini, bağımsızlığını ve savaş arkadaşlığını savunuyor. Ama bu TKP'nin işçi sınıfının hegemonyası ilkesinden, ya da ideolojik savaşımdan vazgeçtiği anlamına gelmez." (1979 Şubat *Atılım'*ı)

Partizan kliği

"Komünistlerin işbirliği yaptıkları güçler üstünde hegemonya kurmayı, onları kendi istekleri dışında komünist partisinin amaçlarına araç etmeyi düşündükleri yalanı, her zaman yurtsever, demokratik güçleri bölmek amacını taşımıştır." (*Barış ve Ulusal Demokrasi Programı,* s.3)

Dev Yol

"Faşizme karşı mücadele eden tüm güçlerin birbirlerine herhangi bir hegemonya uygulamadığı bütünüyle eşit koşullarda, aralarında halk demokrasisi ilkelerinin uygulandığı bir ortak platform mutlaka yaratılmalıdır. Siyasal iktidarları hedefleyen devrimci bir platform etrafında yaratılacak bir biraraya geliş gelecek topluma, kuracağımız demokratik topluma has ilişki ve anlayışların gelişeceği ilk yer olacaktır." ("Devrimci Yol'un sorularımıza yanıtları", *Demokrat Türkiye,* 15 Mart 1983, sayı:15, s.12)

Sağ oportünist bir siyasal çizginin savunucusu olan İ. Bilen bile partizan kliğinin yanında sol kaldı.

Sol güçlerin birliği mi, daha geniş cephe mi önce

İ. Bilen

"En geniş demokrasi güçlerini birleştirebilmek için ilk adımda sol güçlerin birliğini gerçekleştirmek gerekiyor." (1981 Şubat *Atılım'*ı)

Partizan kliği

"TKP hiç bir ön koşul ileriye sürmeden emperyalist saldırgan politikaya ve cuntaya, şu ya da bu ölçüde karşı çıkan, burjuva politik güçler de içinde, tüm demokratik muhalefet güçleriyle işbirliğine hazırdır. TKP tüm bu güçlerin işbirliği ile solun birliğini birbirinin karşısına koymuyor. İlkesel önem taşıyan sorun, önce hangisinin gerçekleşeceği değil, işbirliği yapan güçlerin her zaman daha geniş güçleri cepheye çekme yeteneği ve kararlılığı göstermesidir." *(Barış ve Ulusal Demokrasi Programı,* s.12)

Barış sınıflarüstü mü değil mi

İ. Bilen

"Militarizm sosyal bir oluşum, bir olgudur. Toplumun antagonist, uzlaşmaz, karşıt sınıflara bölünmesiyle ortaya çıkmıştır.

Militarizm, yalnız ve yalnız sömürü toplumuna özgüdür.

(...)

"Lenin: 'Çağdaş militarizm, kapitalizmin doğurduğu bir sonuçtur' der. Militarizmin sınıfsal niteliğini böylece ve kesin belirtir.

"Burjuva ideologları, kapitalist toplumda militarizmin varlığını yadsımıyorlar. Ama onun sınıfsal niteliğini küllüyor, üzerinden atlıyorlar." (1979 Haziran *Atılım'*ı)

"Barışı ardıcıl savunan bir ana güç vardır. Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler topluluğu bu alanda en büyük etkendir." (1982 Ekim *Atılım'*ı — konuşma *Atılım'*da özetle verilmiştir.)

Partizan kliği

"Barışın korunması, Türkiye'nin atom savaşı alanına dönmemesi, sınıfsal, ideolojik, politik ayrılıkların üstündedir." *(Barış ve Ulusal Demokrasi Programı,* s.6)

Türkiye'nin sorunları nasıl çözülür

İ Bilen

"Türkiye'yi içinde bulunduğu derin bunalımlardan, halkımızı işsizlik, pahalılık burgacından, emperyalizmin boyunduruğundan kurtaracak olan işçi sınıfının hegemonyasında halkın devrimci erkidir." (1979 Şubat *Atılım'*ı)

"Emperyalizme bağımlılıktan, tekellerin pençesinden, derin bunalımlardan halkımız, sosyalizme açılan ileri demokratik devrimle çıkacaktır. Emperyalizme bağımlılığa son vermeden, NATO'dan çıkılmadan, ikili anlaşmalar yırtılmadan, topraklarımızdaki emperyalist üsler sökülüp atılmadan, tekellerin egemenliği yok edilmeden, demokratik bir toprak reformu yapılmadan, işçi sınıfının ve emekçilerin demokratik ve sosyal hakları sağlanmadan, Kürt ulusal sorunu özerklik temelinde çözülmeden Türkiye'nin karşı karşıya olduğu ağır sorunların çözümü olanaklı değildir." (1981 Şubat *Atılım'*ı)

Partizan kliği

"Ekonomik Bağımlılığa, İşsizliğe ve Pahalılığa Karşı Halk Yararına Bir Ulusal Ekonomi İçin"

"Türkiye halkının bugün en temel sorunlarından birisi çığ gibi büyüyen işsizliği ortadan kaldırmak, enflasyonla savaşmak ve dayanılmaz hayat pahalılığının önüne geçmektir.

"Bu sorunlar ancak:

"— Ekonomik bağımlılığa son verilmesiyle,

"— Demokratik bir toprak reformunun gerçekleştirilmesiyle,

"— NATO'nun dayattığı askersel harcamaların azaltılmasıyla,

"— Devlet sektörünün güçlendirilmesi ve yerli ve yabancı tekellerin eylemlerinin sınırlanmasıyla,

"— Endüstrileşmeyle çözüm yoluna girebilir." *(Barış ve Ulusal Demokrasi Programı,* s.15)

Militarist klik oluştu mu oluşuyor mu

İ. Bilen

"Ordunun tepesinde belli bir kol yerli ve yabancı kumpanyalarla, bankalarla, tekellerle bağlandı. OYAK Holding bu yolda geniş olanaklar sağladı. Türünler, Tağmaçlar, Elverdiler, Sunaylar, bunlar gibileri bankaların, anonim ortaklıkların yönetim kurullarına, bol aylıkla üye oldular. Militarizm yerli ve yabancı tekellerle böyle bağlaştı." (1979 Haziran *Atılım'*ı)

Partizan kliği

"... Halk düşmanı politikalar sonucu iç pazar daraldıkça, işbirlikçi tekeller giderek orduya mal satmaktan, askersel endüstriye ortak olmaya kadar yeni eğilimler gösteriyor. Böylece çıkarları silahlanmadan, ordunun sürekli büyümesinden ve onu içte dolaysız kullanmadan yana olan militarist bir klik oluşuyor." *(Barış ve Ulusal Demokrasi Programı,* s.9)

PARTİ TARİHİNDEN SAYFALAR

Yoldaşlar,
Geçmişte Nazım Hikmet'e bile ajan polis diye çok çirkin bir düzeyde saldırıldığını yazdığımızda, çeşitli bölgelerde menşevikler, bunun yalan olduğunu söylemişlerdi. Geçen sayılarımızda Nazım Hikmet'e yönelen çirkin saldırının belgelerini yayınladık. Ancak, *Orak Çekiç* gazetesinden aldığımız belgeleri, okunaklı olsun

Sayısı 100 para

Sayı 1 (9)
20 12 — 935

(Komunist Enternasyonalının seksiyonu) Türkiye Komunist Partisi Merkez Komitesinin gazetesi

Kemalist burjuvazisinin tasarladığı İş kanunu, açıktan açığa Türkiye amelesinin ayağına pranga, bileğine kelepçe vurmak demektir. İş kanunu projesi için, Endüstüri ve Ticaret odalarında tüccarların, patronların değil, işçi birliklerinde, fabrikalarda, atelyelerde amelelerin reyi alınmalıdır !

AMELE arkadaş ! İstediğin iş kanununun çıkarılması için, savaşa geç ! Serbest birlik kurmak, gazete çıkarak, gösteri yapmak hakkı savaşla alınır. Grev hakkı grevle tanıtılır ! Gerçek iş kanununun çıkarlmasını istiyorsan: Türkiye Komunist Partisinin ileri sürdüğü iş kanunu için atelyelerde, fabrikalarda toplantılar, gösteriler yap !

B A Ş L A R K E N

O r a k Ç e k i ç, gazele adı olarak bir çoklarına yabancı değildir. Türkiyede işçi hareketini uzaktan yakından takıb edenler bu islm altında çıkan gazeteleri pek eyi hatırlarlar. Bu vesile ile bundan evvelki ORAK ÇEKİÇ lerin tarihçesini kısaca gözden geçirelim:

Orak Çekiç 1925 yılı başlangıcında. serbest bir gazete olarak çıkıyordu. Milli kurtuluş savaşından muzaffer çıkan Kemalist burjuvazi ozamanlar Komunist Partisinin serbest olarak çalışmasına müsaade etmiyordu amma legal neşriyat yapmasını bırakıyordu. Kemalist burjuvazi. milli kurtuluş zaferile, diktatorluğunu kurmağa çalışıyordu. Kemalist burjuvazi sınıf olarak elde ettiği hakimiyetini kendi inhisarı altına almak ve onu sağlamlaştırmak için her türlü çareye baş vuruyordu. Kemalist inkılâhının başarılması ülkede bir çok zümre ve elemanların hoşnutsuzluğunu da beraberinde getiryordu. Memlekette emperyalizmin ajanlığını ve uşaklığını yapan saltanat ve taraftarları. emperyalist sermayenin ülke içinde mümessilleri olan büyük ithalât burjuvazisi ve hırstıyan milli azlıkların burjuvaları saltsaatın yıkılmasile menfaatlrı bozulan derebeyleri. yeni durumdan hoşnut olmayan ve kaytak sınıf ve zümrelerin ellerinde kitlelere girmek, onları tesirleri altına almak için bir alet olan hocalar, şeyhler, yobazlar...her fırat buldukça başlarını kaldıryorl; yapılan inkıabı kösteklemeye yok etmeye çalışıyorlardı.

Türk millî burjuvazisinin siyasal özgürlüğünü elde etmesi ve iktisadi istiklâlı uğrunda da savaşa girmesile. emperyalist sermayenin de çıkarı bozuluyordu Türkiye emperyalizm için siyasal bakımdan bir yarı sömürge olmaktan çıkmıştı. Ekonomi bakımından da bu tehlikenin alametleri görüniyordu. Onun için, emperyalist sermaye Türkiyede reaksiyonerleri tutıyor, onlara para yardımı yapıyor, onları teşkilâtlandırıyor, ayaklandırıyordu. Aynı zamanda Kemalizme karşı hem iktısadi ham politik tazyık tedbirlerine başvurıyordu. İşta 1925 yılındaki Kürdüstanda patlayan irtica' kalkınması Türkiye içinde bu gibi reaksiyoner ayaklanmaların en önemlilerındendir.

Kemalist burjuvazi haklı olarak bu irtica' hareketine karşı koydu ve onu ezdi. Reaksiyonun ezilmesile inkılâb namına iyi bir iş de görlmüş olıyordu. Fakat, kemalist burjuvazi reaksiyonu kökten ve inkılâbın istediği yolla ezmedi. Sınıfı namına o, bu fırsattan fayda alınmasını bildi. Sağdan gelen irticaa karşı tedbirler alırken soldan gelecek inkılâpçı bir mukavemete de duvar çekmek istedi. Kemalist durjuvazi kendisine lâzım olan sermayeyi biriktirmek için geniş emekçi kitlelerine karşı amansız bir soygun siyasası güdüyordu. Bu insafsız soygundan en fazla ezilen Türkiye işçi ve emekçi köylülüğünü bu soyguna boyun eğer bir duruma sokmak gerekti. Bunuu için o, emekçi kitleleri en ana demokratik haklardan, siyasi serbestliklerden bü[illegible] mahrum etti. Kemalist hükûmeti, bu uğurda, 1925 kaytak şeyh Sait kalkınmasını fursat duldu. „Takriri sükûn" kanunile kaytak teşkilâtlar ve gazeteler yanında, irticaa karşı koymak için en büyük kuvvet olan inkılâpçi teşekkülleri de dağıttı. Komunistlerin çıkardığı gazete ve mecmuaları kapattı. oralarda çalışan komunistleri inkılâp namına ! ? istiklâl mahkemelerinde mahkûm etti, işçilerin sınıf menfaatlarını korumak için kurduğu teşkilâtları dağıttı. idarecilerini hapishanelere attı. İşt o zan, İstanbulda komunistlerin çıkardığı ORAK ÇEKİÇ 7 ci sayısında zorla kapatıldı.

Kemalist burjuva diktatorluğunun, asıl inkılâpçı kuvvetlere karşı bu açık terroru serbest komunist neşriyatını gizliye geçirdi. Komunist Partisinin gazeteleri illegal çıkmağa başladı. O zamandan beri bir cok zorluklara ve pek sıkı polis takıbatına göğüs gerilerek, bir çok adlar altında bir sürü komunist gazeteleri basıldı. 1928 yılında ORAK ÇEÇİÇ yine Komunist Partisinin merkezî organı olarak ortaya çıktı. Ne yazık ki bu daha pek az sürdü. O sırada tavkifat oldu, idareci arkadaşlar içeri düştü; Orak Çekiç de iki sayı basıldıktan sonra durdu, bir daha bu isimde gazete çıkmaddı.

İşte bugün gazetemiz evvlce çıkan ORAK ÇEKİÇ lerin bir devamı olarak ortaya atılıyor. Eskiden çıkmış sayıları yürütiyoruz. Polisin takıbına, Halk partisi hükûmetinin ezgisine bakmayarak ORAK ÇEKİÇ çıkacaktır.

Gazetemizin iyi tutunabilmesi için işçilerin yardımına muhtacız. Türkiye işçisi kendi öz gazetesi olan ORAK ÇEKİÇ i hem maddeten hem manea nekadar çok ve sağlam tutarsa ORAK ÇEKİÇ in gelişmesi, yazı ve teknik bakımından mükemmelleşmesine, tirajının çoğalmasına yardım etmiş olacaktır

Gazetemizin başlığını okuyan bir adam gaztemizin gayesini anlamakta güçlük çekmez. Onun, Türkiye KOMUNİST PARTİSİ nin merkez organı olduğunu, Türkiye işçi ve emekçi köylüsünün ve şehir emekçilerinin menfaatları uğrunda çarpıştığını hemen anlar

GERÇEK İŞ KANUNU

Türkiye amelesi için, bugün en önemli mesele iş kanunudır. Bu kanunla, onun canı, hayatı ortaya konulıyor. Böyle bir kanunun hazırlanmasında söz amelenindir.

Milli burjuvazi hakimiyeti eline topladığı amele sınıfı ve geniş emekçi halk kitlelerinin üzerinde diktatorasını yerleştirmeğe koyulduğu günden beri kendisinin her suretle tutunmasına, sermaye biriktirmesine, soygununu artırmasına yol veren her kanun makine [illegible] Kamutaydan çıkıyor, hemen hayata geçiyor. Mübalaga etmiyoruz. Halk partisi hükûmeti hemen kaşla göz arasında, „hava kuvvetlerine yardım vergisi„ lâyıhasını hazırladı. Hem o[illegible] dar sür'atl[illegible] bir günde [illegible] kamutaya verildi, yarına eli kulağında çıkacak Memurların, işçilerin ve halkın gelirine binecek olan bu kanun Kamutaydan hemen çıkar. Fakat, amelenin iş kuvvetini, haklarını koruyacak iş kanunu 13 yıldır çıkamazoldu. İş kanununun geriye atılması için bin türlü engelle-

arkası 2 ci sayfada

ORAK ÇEKİÇ: amelenin, köy ve şehir emekçilerinin, kısa dir sözle halkın öz malıdır İşçiler ve emekçi köylüler onu okumalı, dert ve isteklerini ona yazmalı, geniş halk kitleleri arasında yaymalı. Bunun için; işçiler fabrıkalarda, köylüler köylerde, esnaflar mahallerde ve semtlerinde „ORAK ÇEKİÇ i s e v e n l e r „ gurupları kurmalıdır. Bu gurplar Orak Çekicin yayılmasına, sevilmesine, satılmasına yardım etmelidir. Büyük fedakârlıklarla çıkan bu gazete masraflnı korumalıdır. „Orak Çekici sevenler„ gurupları elden geldiği kada fazla abona bulmalıdırlar. Orak Çekiçi ez malı sayarak okuyan her işçi, her emekçi ve köylü, her talebe ve münevvr ve esnaf onun tabiî aytarı olmalıdır.

Bu gibi inkılâpçılar Orak Çekici ararlarsa bulabileceklerdir. Her inkılâpçı onu karakterine güvendiği tanıdığına okutmalı. Her inkılapçı Orak Çekici polisten, halkın her zümresi arasında bol olan polis ajanlarından provokatorlardan göz bebeği gibi korumalı, onu nereden ve nasıl eline geçirdiğini kimseye söylememeli. Hiç bir işçi, emekçi ve köylü Komunist Partısine ve onun neşriyatına hiyanet edemez ! ORAK ÇEKİÇ emekçi halk kitlelerinin sevgi ve yardımına dayanır ! Orak Çekicin muvaffakıyetinin sırrı geniş kitlelere sayanalbilmekte, ona mal olabilmektedir !

Yazı komitesi

PARTİ TARİHİNDEN SAYFALAR

diye yeniden dizerek bastık. Bu kez de menşevikler, bir yoldaşımızın okuyucularımız yazıyor bölümündeki mektubundan da görüleceği gibi, belgelerin sahteliğini (!) iddia etmişler. Yoldaşlarımızın isteği üzerine, tartışma konusu belgeleri, orjinal olarak da yayınlamaya başladık. Aşağıdaki belgeler, Kara Liste'nin yayınlandığı, 20.12.1935 tarihli *Orak Çekiç* gazetesinin baş sayfası ve ilgili sayfasıdır.

KARA LİSTE

[illegible]

PARTİDEN KOVULANLAR

[illegible]

... sürgünlerde çürütüyor, ... işkencenin çeşidini yapıyor. Bir yandan da polisi, polis ajanlarını amelenin içine Komunist partisine salıyor, salmağa uğraşıyor.

Bugün işçilerin toplu bulunduğu her yerde fabrikalarda, depolarda, atelyelerde polisin adamları vardır. Bu uşak ruhlu soysuzlar ... patronların çanak yalayıcıları ameleleri polise patrona fitneler er. İşçilerin can ve rızk düşmanı bu yılanlar amelelerin arasında sinsi sinsi dolaşırlar, patronların, hükümetin aleyhine ... duyarlarsa hemen polise yetiştirirler. Bunların geveze ağızları çok araştırırlar. Bu hainlerle konuşmayın, onlara her şeyi boykot edin, çocuklarınızı bile onlara duşman edin. Yalnız atelyelerde, fabrikalarda değil onlara amele mahalle ve semtlerinde yaşamak hakkı vermeyin. Bunların maskelerini düşürün, onları halkın içinde rezil edin. Onlar yılışkan ve yanışkandırlar, eğer fabrikada, mahallenizde ... ayak direterse mükemmel emeci ... kin bu ... bilere. Onları her kese amele düşmanı diye tanıtın. Bu kavgada hatır, gönül, arkadaş kardaş tanınmaz. Böyle hareket ederseniz ... savaşınızı daha eyi yürütürsünüz, polisin ağına kolay kolay düşürülemezsiniz.

Burjuvazi polisini ve polis adamların Komunist partisine sokmağa savaşıyor. ... karşı keskin bir proleter ve parti uyanıklığı gösterilmediği için bazen bu işte muvaffak oluyor. Sınıf savaşında provokatörlerin ... türer. Bu soysuzları amelenin içinden büsbütün temizlemek olamaz; fakat onları zarar veremeyecek duruma sokmak, teşkilâta girebilmekle yolları tıkamak olur. Bu savaşta komunistler gözlerini dört açmalı, bu savaşı kitlelere mal etmeli.

Türkiye Komunist partisi bu uğurda keskin bir savaş açtı, ilk iş olarak bir „Kara liste„ çıkardı. Bu listede, şimdiye kadar meydana çıkarılmış provokatörlerin isimleri, simaları yazılıdır. Arkaşlar bu kara liste kapanmış değil, buna her zaman yeni yeni köpek isimleri katılacak, bu isimleri kafanıza yerleştirin ... listedeki hainların bazıları partiye polis ... larak girmiş, bazıları partiye girdikten sonra satılmış, bazılarıda yakalandığı zaman arkadaşlarını ele vermiş bildiklerini söylemiş. Bu kokakları ötekilerden ayırmağa sebep yok, ... da onlar da hain çıkmamışlar mı.

Kara Liste'nin ikinci kısmıda Kompartiden kovulanların adı geçer. Komparti gizli olduğu için üyelerini tanımak imkânsızdır. ... hapis yatan komunist değil. Siyasal alanda, teşkilat düzenine partiye zarar getirenler, parti disiplinini çiğneyenler, gizlilik ... bozan, gevezeler, partide ayrılık çıkaranlar, komunist ahlakını ayak altına ... onlar partiden kovulur. Şimdiye kadar böylelikle partimizden yüzlerce adam kovulmuş.

Bu ... kapılmayın. Bunlar parti ve partililer ... ile ... gotürenler. İşte ... buniarı parti açığa vuruyor. Bunlara karşı savaşta Komparti'yle ... amele arkadaş...

Leninci ve güçlü bir TKP için ileri

Faşist cunta, ülkede kapitalizmin bunalımını "çözme" amacıyla iktidara geldi. "Ancak bu çözme, halkın uzun süre ağır ekonomik-siyasal şiddet altında tutulması" demektir. (*II. Konferans Kararları*, s.28)

Cunta, uzun bir süre, açıktan finans-kapitalin çıkarlarını güden yalın bir ekonomik siyaseti silahların gölgesinde izledi. Fakat II. Konferans'ta da saptandığı gibi "...azınlığa dayanan hiçbir açık diktatörlük öteki sınıflar üzerinde yalnızca kaba şiddetle ayakta duramaz." "Faşist diktatörlüğün de çeşitli ekonomik manevraları ve yoğun propagandayla beslenen bağlaşıklık siyasetleri" olmak zorundadır. (agy s.20)

Bir yandan bu zorunluluk, diğer yandan ekonomik temelin güçsüzlüğü, giderek baştaki yalın siyasetin bırakılmasına neden oldu. Ekonomiye dünya pazarında rekabet gücü kazandırmaya yönelik eylemlerin altı oyulmaya başladı.

Günaydın gazetesine göre ihracat bu ay %2.5 gerilemiş. Nedeni ise ihracat için ayrılan fonların bir kısmının kesilerek başka alanlara aktarılmasıymış. Bu örnek cuntanın ve finans-kapitalin çaresizliğini çok güzel anlatıyor. Ekonomik temel o denli zayıf ki, devlet desteğini keserek doğal bir ayıklanma olmasını, güçlü olanın ayakta kalmasını istiyorlardı. Desteği hangi alandan çekerlerse o alan felç oluyor. Bu ise toplumsal bunalımın daha da yoğunlaşmasına neden oluyor.

Öte yandan finans kapitalin çaresizliği, emekçiler üzerindeki her türlü baskının arttırılmasında ifadesini buluyor. Ama bu aynı zamanda zaten gerginleşmiş olan havanın daha da gerilmesine neden oluyor. İşte bu nedenle EK'nın Avrupa parti örgütleri yöneticileriyle yaptığı toplantı kararlarında şöyle deniyordu:

"...Olanaklar ve tehlikeler hızla arttı, artıyor... Bize düşen görev, artan olanakları doğru değerlendirerek, bunlardan doğru yararlanarak artan tehlikelerin önünü kalıcı olarak, devrimle kesmeye çalışmaktır. Türkiye'nin toplumsal siyasal yaşamında yeni bir durum vardır." (*İşçinin Sesi* sayı:229, s.15)

Eğer, yeni bir devrimci hareketlenmenin olası somut ipuçlarından sözediyorsak, önümüzdeki en temel görev TKP'yi güçlendirmektir. Tehlikeleri göğüslemenin, olanakları değerlendirmenin başkaca bir yolu yoktur. TKP'nin yeni bir yükselişe hazırlıksız yakalanması en büyük tarihsel suç olacaktır. Bu durumda biriken potansiyel ya başıboş bir patlamayla yeni bir yenilgiye ve kuşkusuz emekçiler için şimdikinden çok daha büyük acılara neden olacaktır, ya da başka sınıfların ardında, heder olup gidecektir.

TKP'yi güçlendirmenin yaşamsal önem kazandığı bugün menşevikler ne yapıyor? 12 Eylül ile birlikte, partimizdeki oportünizm siyasal düzeyde CHP kuyrukçuluğundan cunta kuyrukçuluğuna, örgütsel düzeyde açık likidatörlüğe "ilerledi". Lenin "likidatörlük, oportünizmin partiyi yadsımaya dek varan biçimidir" diyor. Proletaryanın sınıf olarak bağımsızlığını yadsıyan, onu burjuvazinin kuyruğuna takmaya çalışan, devrimci sınıf savaşımı ve proletarya hegemonyasından yan çizen menşeviklerin varacağı son durağın likidatörlük olmasından daha doğal birşey yoktur.

Sınıf savaşındaki her zorlu dönem aynı zamanda bir ayrışma, saflaşma, netleşme dönemi oluyor. Belirsiz, ufak tefek ayrılıkların derinlerdeki kökleri su yüzüne vuruyor. Gericilik döneminde Rusya'da olduğu gibi, Türkiye'de de likidatörlük tüm çıplaklığıyla ortaya çıktı. H. Erdal yoldaş, broşüründe menşeviklerin bu konuda ne kadar yol aldıklarını çok açık olarak anlatıyor. TKP, tarihindeki zincirleme likidasyonlardan birisiyle yüzyüzedir. Partinin yönetimini ele geçiren partizan kliği bağlaşıklıklar yoluyla bu lanetli görevine suç ortakları arıyor. Leninizme gönül vermiş, partisine bağlı her komünistin, militanın görevi bu gidişe karşı çıkmaktır. Likidasyonu kırmak, güçlü bir Leninci TKP için savaşmaktır. Bu "yönetim"in altındaki parti örgütleri için gerçekten bir varolma-yokolma sorunudur.

Partimizin tarihindeki likidasyonlar, öyle kolay ve sessizce gerçekleştirilmiş değildir. Ne denli tutarlı bir çizgide durdukları ayrı bir sorundur ama her seferinde partiyi savunan güçler de çıkmış, mücadele etmiştir. Bugün de çeşitli muhalefet gurupları çıkıyor. Militanlar kolayına teslim olmuyor. Menşeviklerin işi zordur. Ama asıl zorluk bir başka noktadadır. Bu nokta aynı zamanda günümüzü geçmiş likidasyonlardan ayıran temel özelliktir.

Daha ilk günden beri tutarlı bir çizgi izleyen *İşçinin Sesi* var. Daha ilk günden bunların likidatör olduğunu saptayıp, Leninci TKP bayrağını yükselten *İşçinin Sesi* var. Daha ilk günden, "örgütlerimizi oportünizme bırakmayacağız, kapıdan kovsalar bacadan gireceğiz, her santimetre kare için çarpışacağız" diyen *İşçinin Sesi* var. (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı:107-108)

Yani partimizin tarihinde ilk kez likidasyonu kırmanın sağlam bir güvencesi var. Dupduru ideolojisi, "pırıl pırıl komünist siyaseti", parti örgüt ve üyelerinin ezici çoğunluğunu temsil yeteneği ile *İşçinin Sesi* bu güvenceyi yaratıyor. Bu güvenceye yaslanmak tüm Türkiyeli komünistlerin boynunun borcudur.

EK kararları bunu çok güzel vurguluyor:

"Bugün savaşmaya azimli, devrim savaşına ön saflarda katılmaya kararlı Türkiyeli komünistler için bir tek seçenek vardır: Görevimiz TKP'yi, partimizi, devrimi gerçekleştirmeye yetenekli, Marksçı-Leninci bir örgüt olarak yükseltmektir. Bu görevi başarmak için, pırıl pırıl komünist siyasetiyle, parti örgütünün yapısı ve gücüyle tek gerçek ve kalıcı seçenek TKP Leninci kanadıdır.

"Tüm komünistleri, dağınık durumda olan tüm TKP üyelerini Leninci bir parti bayrağı altında yalnızca *İşçinin Sesi* toplayabilir.

"Partimizin kongresini böyle bir süreçten geçerek yalnızca *İşçinin Sesi* başarıyla gerçekleştirebilir." (*İşçinin Sesi*, sayı:229, s.11)

Her üç olgu da, ülkemizde tehlikelerin ve olanakların artıyor olması, partimizde dörtnala giden likidasyon ve likidasyonunun kırılabilmesinin gerçek bir güvencesinin olması tek birşeye işaret ediyor: Günümüzün temel görevi TKP'nin güçlendirilmesi, Leninci TKP bayrağının yükseltilmesidir. Bunun yolu menşevizme karşı savaşmaktan, onun "yeşil küfünü partimizden kazımaktan" geçiyor. Güçlü bir TKP için menşevizme hayat hakkı tanımamalıyız. Önümüzdeki tüm siyasal ve pratik görevleri bu temel sorunla bağlı olarak ele almalı ve sürdürmeliyiz.

Yaşasın Leninci TKP!

Yaşasın 5. Kongre!

Oportünizm yenilmeden burjuvazi yenilmez!

Selim Güçlü, Hollanda

Halkımızı faşizmin pençesinden kurtarmak zorunludur

Değerli yoldaşlar,
Ülkemizde 3 yıldır hayatın her alanını zindana çeviren faşist cunta, halkımıza sürekli göz dağı vermeye çalışıyor. K. Evren, ülke topraklarında panzerlerin arkasında, helikopterin savunması altında il il dolaşıp kiralık sözlerini halkımıza aktarmaya çabalıyor.

Kemalist ideolojiye dayanarak, milliyetçi duygulardan yararlanarak faşizmi kurumlaştırmaya çalışan tekelci burjuvazi Orta Doğu'da çıban başı olmuştur. Devrimciler Kemalizmin kimin dostu kimin düşmanı olduğunu ta 1921'den bu yana biliyorlar. Halkımız bu gidişi, bu tutumu nefretle karşılıyor ve nefretini de artık açık bir dille söylüyor.

Biz komünistler, ülkemizde devrim olanağını yaratmak için karşımızdaki düşmanın her açığından yararlanıp, savaşım içinde yığınlara doğru yolu göstermeliyiz. TKP'nin, devrim hedefini göstermeyen, devrimden kaçan sağ oportünist kesimi, bugün de perde arkasından cuntanın şakşakçılığını yapıyor. Türkiye halkını faşizmin pençesi altına sokan sağ oportünistlerden işçi sınıfı er geç hesabını soracaktır.

Sağ oportünistler, kendilerine karşı koyan devrimci yoldaşlarımızı, polislik ve provokatörlükle suçluyorlar. Halbuki kendilerinin ideolojik olarak burjuvaziyle iç içe çalıştıkları gün geçtikçe açığa çıkıyor. Oportünistler artık büyük çıkmaz içine girdiler. Oportünizme karşı savaşımı daha etkin hale getirmeliyiz.

Son olarak şunu belirtmek isterim: Faşizme karşı kin ve nefretimizle, birleşmek ve ülkemiz topraklarında yaşayan milyonlarca insanı, Türkiye halkını, tekellerin pençesinden kurtarmak zorundayız.

Yaşasın Türkiye işçi sınıfı!

Cemal S.
Frankfurt

Menşevizm kadınlar arasında zehir saçıyor

Yoldaşlar, sizlere Mannheim'da menşevik hanımların yaptıklarını anlatmaya çalışacağım.

Hepinizin bildiği gibi, bazı menşevikler komünizmi, devrimciliği çoktan bırakmış, artık nerede akşam orada sabah havasına bürünmüşlerdir. Her gece, çaylı, içkili, video filmli "toplantılar" düzenliyorlar. Bir menşevik hanım, özellikle benim evime kadar geldi ve beni de davet etti. Bunların çizgisini bildiğim için merakla, beni davet ettiğiniz "toplantı" nedir diye sorduğumda, Atatürk'ün savaşları, Ecevit'in Kıbrıs çıkartması vb. filmler seyredeceklerini söyledi. Ben de kendisine şunu söyledim: Sizin hareketiniz de bir film. O filmleri değil de kendi filminizi işçi sınıfının gözü önüne sergileyin. Ayrıca *İşçinin Sesi*'nin bana vermiş olduğu cesaretle kendisine şunu getirdim: Bugün Türkiye'de bir işçi sınıfı ve ezilenKürt ulusu var. Cezaevleri kadın-erkek komünistlerle, devrimcilerle dolup taşıyor. Bu gibi sorunlara eğilmeniz gerekirken, siz ne konularla uğraşıyorsunuz!

Yoldaşlar, bu aynı hanımlar sokakta, aile ziyaretlerinde, *Atılım*'ı, *Türkiye Postası*'nı, beyinlerinde hiçbir menşevik yanaşım olmayan tertemiz işçi kadınlara dağıtmaktalar. Oysa, kadın işçilerin çarşaf gibi, havlu gibi boş gazeteye ihtiyaçları yok! Onların Marksist-Leninist ideolojiye ihtiyaçları var.

Yoldaşlar, gerçekten zehir saçan bu menşevik hanımları susturmak için güçlü bir kadın örgütlenmesine ihtiyaç vardır. Kadın eğitimine ağırlık verilmelidir. Bunda erkek yoldaşlara sorumluluk düşüyor. Her yoldaş ailesini, kız kardeşini tanıdığı kadınları Mannheim'daki sosyalist yığın örgütüne katmalıdır. Almanya'da *İşçinin Sesi*'ne aktif kadın yoldaşların katılmasını sağlamalıyız. Kadın yoldaşlar, işçi, emekçi kadınlar olarak bizim Osmanlı baskısı altında yaşamayacağımızı, mutfaktan kurtulup, siyasete aktif katılmamız gerektiğini yaygın duyurmalıdırlar.

Yoldaşlar, ancak bu çalışmalar sonucunda burjuva pisliğine bulaşmış menşevik hanım hareketinin üstesinden gelebiliriz.

Gülbahar Göğcebel
Mannheim

Adımlarımızı hızlandıracağız

Değerli yoldaşlar,
Sizlere Münih'teki en son gelişmeleri aktaracağım.

1 Mayıs'ta oportünizme başkaldırmış yoldaşlarımızla beraber yürüdük. Bu yoldaşlarla ortak belgiler saptadık ve pankartlara yazdık. Menşeviklerin kendi deyimleriyle, F. Almanya'da "en güçlü" oldukları yerlerden birinde onlar kadar vardık. Bu eylem bir başarıdır.

Menşevikler birkaç oportünistin çevresinde kümelenmiş insan yığınına dönüştüler. Bilinçli oportünistlerin dışındakiler ya düşünce tembelleri, ya da laf olsun diye derneğe gidiyorlar.

Daha önce menşeviklerin gençlik çalışmasını dernekten uzak tutma gibi bir politikaları vardı. Şimdi kadro ihtiyacı, onları politikalarını, değiştirmeye zorladı. Çevrelerinde belirli bir gurup genç topladılar. Bu sefer de FİDEF'in politikasını biraz sulandırarak gençlik örgütlenmesi yapıyorlar. Örgütlenmeyi hangi temelde yaptıklarını göstermek bakımından, en son dağıtılan bir bildiriden alıntı yapalım:

"Türkiyeli Genç Arkadaşlar!
(...)
"Gençlerin eğitiminin kalitesi iyice düşürüldü. Meslek öğrenme şansı yok olmak üzeredir. Üniversitelerde okumak imkansızlaştı.
"Yani yaşamın neresine dokunursan elimizi yakar oldu!
"Tüm bu sorunların çözümü: Barış için birlikte savaşımda, silahlanmaya son! demekte yatıyor."

Oportünistlikleri gençlik çalışmasında da sırıtıyor. *Gençliği oportünizme bırakmamak önemli bir görevimizdir.*

Diğer siyasetlere gelince. TİP, H. Erdal yoldaşın çıkışından sonra iyice hırçınlaştı. Menşeviklerin ağzından konuşmaya başladı. TKP içindeki kavgada leş kargası gibi ortalıkta dolaşıyor. Diğer siyasetlerin hepsiyle iyi ilişkilerimiz var.

Biz burada İMG çalışmasını yeniden başlattık. Oportünizme karşı kavgada ilk ciddi adımlarımızı atma çabasındayız. Hızlanacağız.

Yoldaşça selamlar,

E. Kaya, Münih

Sosyalist yığın örgütümüzü güçlendirelim

Kapitalist dünyanın bir parçası olan Türkiye'de faşist diktatörlüğün yaptıklarına karşı güçlü bir biçimde örgütlenmeliyiz. O baskıyı ne kadar arttırırsa arttırsın, biz yine örgütlenmeli, yine güçlenmeliyiz, güçleniyoruz. Cunta assın kessin, onlar bir doğarsa biz bin doğarız!

Yoldaşlar, örgütsel güçlenmenin parçası olarak, sosyalist yığın örgütlerini de güçlendirmeliyiz. Bu bizim elimizdedir. Yığınsallaşmak için bıkmadan, yorulmadan çalışmak meyvelerini veriyor. Ayrıca bu sosyalizm yolunda savaşan işçiler olarak bizim görevimizdir.

Tüm üyeler olarak bildiri dağıtımına, gazete satışlarına, örgütün her eylemine aktif katılmalıyız. Örgütteki kurslara katılmalı ve tanıdığımız sempatizanları da katmalıyız. Sempatizanları Cuma ve Pazar toplantılarına, eğitim seminerlerine getirmeliyiz. Örgütün sürekli propagandasını yapmalıyız. Ayrıca parasal sorunu çözmeliyiz.

Çalışıyoruz. Zaman bizden yana işliyor. Her geçen gün ilerliyoruz.

Üreten biziz yöneten de biz olacağız!

Yaşasın *İşçinin Sesi* TKP!

Hüseyin Savaşkan. Paris

Münih'den haberler

Geçtiğimiz günlerde Münih'de "özgürlük ve dayanışma gecesi" adı altında *Gerçek* Avrupa komitesi tarafından bir gece düzenlendi. Gecede tüm siyasetler davetli olarak yayın masası açabiliyorlardı. Bizler de yayınlarımızı sergiledik, sattık.

Gecede TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Türkiye'nin genel olarak ekonomik-politik tahlilini yapan, çıkış yolunu gösteren bir konuşma yaptı. Konuşmasında vurguladığı önemli konular şunlar oldu: Esas mücadele Türkiye'de verilmelidir. Cuntanın faşistliği. (Bunu da dünyada bizim oportünistlerden başka bilmeyen kalmadı.) Cuntanın devrilmesinde değil ama defedilmesinde veya yollanmasında Ecevit'le birlik yapmak gereklidir dedi. (Ahmet Kaçmaz devrilme kelimesini kullanmaktan özellikle kaçındı. Devrim çağrışımı yaptığından olsa gerek!)

Daha sonra DİSK 7. Bölge temsilcisi Aydın Yeşilyurt yaptığı konuşmada, DİSK üzerinde durdu.

Ardından TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu konuşmasında Türkiye'deki öğretmen hareketi üzerinde somut olarak durdu. Öğretmen hareketinin aktivitesini ve önemini olaylarla vurguladı. Kısacası gecenin en olumlu konuşmasıydı diyebiliriz.

Gecede konuşmalardan başka kültür programı da vardı. Genel olarak bu geceyle ilgili izlenimlerimiz şu oldu: Eskiye oranla TSİP'li arkadaşları daha esnek ve tartışmaya açık gördük. Oportünist cephedeki gelişmelerden umarız ders çıkarmışlardır.

Geçenlerde elimize geçen bir davetiyeden, bu hafta sonu DİB-FAK Münih komitesinin bir eğitim semineri düzenlediğini öğrendik. Konular şöyle: İdeolojik çalışmalarda Leninci prensipler. F. Almanya'da tekelci devlet kapitalizmi.

Semineri attan inip eşeğe binen bir kişi verecekmiş. Burada şimdiden şu söylenebilir: Attan inip eşeğe binen bu kişi, "ideolojik çalışmalarda Leninci prensipler" konusunu doğru veremez. Verebilecek olsaydı, TİP'li olmaz-

Oportünizmin her biçimine vura vura yürüyoruz.

Yaşasın Leninci TKP'miz!

Z. Baylan
Münih

Kurtuluş yolu devrimden geçiyor

Yoldaşlar,

Türkiye'de yaşanan ekonomik bunalımın bir sonucu olarak milyonlarca emekçi yurt dışında çalışmaktadır. Özellikle Fransa'da çalışmakta olan işçilerin ekonomik sorunları alabildiğine yoğundur. Türkiyeli işçilerin hissettikleri tek değişiklik, Türkiye'de değil de Avrupa'da yaşıyor olmalarıdır. Bu somut durum gösteriyor ki Türkiye dışında çalışıyor olmak da bir kurtuluş değildir.

Biz yeni kurduğumuz Kurtuluş — İMG olarak emeğin kurtuluşunun yalnızca sosyalizmde, komünizmde olduğunun bilincindeyiz. Bu bilinç ve inançla çalışmalarımıza başlıyoruz.

Bu kavga gelecek kavgasıdır. Yurt dışında çalışan tüm emekçilerin bu kavgaya hazırlanmaları gerekmektedir. Biz Paris'te onlarsız kavganın kazanılamayacağını, onlarsız bu düzenin yıkılamayacağını anlatıp, bu kavgaya hazırlanmalarını sağlayacağız. Çalışmalarımızın, deneyim ve sonuçlarını gazetemiz *İşçinin Sesi*'ne aktaracağız.

İleri Demokratik Halk Devrimi savaşımında üzerimize düşen görevi eksiksiz yerine getirmeye çalışacağız.

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi!*

Kurtulus-İMG Paris

Proletarya enternasyonalizmini kavrama yolunda ileri

Gençlik, enternasyonalizmi her geçen gün daha fazla kavrıyor. Alman Komünist Partisi'nin (DKP) gençlik örgütü Sosyalist Alman İşçi Gençliği (SDAJ) ile ilişkilerimizi geliştiriyoruz. Hamburg Gençlik Kulübü, SDAJ'la eylem birliği içinde Hamburg'un çeşitli bölgelerinde kültür geceleri düzenledi.

Geçtiğimiz haftalarda da, Hamburg'un Berne semtinde Türkiye hakkında enformasyon masası açtık. Hamburg Gençlik Kulübü'nün folklör ekibi, gösterileriyle büyük ilgi çekti. *İşçinin Sesi* yayınlarıyla enformasyon masamızı donattık. TDHSK'nin ve *Turkey Today*'in resimlerinden yararlanıp, Türkiye'deki faşist cuntayı, onun katliamlarını, işkencelerini ve tüm baskılarını resim panoları olarak çevredeki insanlara sergiledik. Daha sonra büyük bir salonda Türkiye üzerine slaytlar gösterdik. Sınıf savaşının yüksek boyutlarda olduğu dönemlerde, ülke içindeki barikat savaşlarını, 1 Mayıslardaki çatışmaları anlatan slaytlarımız üzerine enformasyon verdik. Faşist cunta işbaşına geldikten sonra Türkiye'deki baskıları ve işkenceleri anlatan slaytlar da gösterdik.

Yoldaşlar HGK günden güne güçleniyor. Gençliğin dinamizmi, atılganlığı önemli bir güçtür. Amacımız gençliği devrim savaşına kazanmaktır.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Hamburg Gençlik Kulübü

DUYURU

Fransa İlericiler Birliği olarak biz çeşitli alanlarda çalışmalarımızı yürütüyoruz. 7. Yaz Taarruzu'na hazırlık olarak, örgütümüz, "sosyalist yığın örgütünü güçlendirme kampanyası" açtı. Sosyalist yığın örgütünün ana görevlerinden biri, Marksist Leninist öğretiyi yaymaktır. Bu nedenle kütüphanemizi de güçlendirmeye çalışıyoruz.

Çevremizdeki tüm demokratları, devrimcileri, ilericileri kütüphanemize kitap, dergi, broşür, istatistik, vb. bağışlamaya çağırıyoruz.

Fransa İlericiler Birliği

Gençliğin yolu

Yoldaşlar,

İşçinin Sesi sempatizanları biz üç yoldaş Hamburg'da GMG kurduk. Amacımız F. Almanya'da bulunan, Türkiyeli işçi, öğrenci ve diğer gençleri burjuvazinin bataklıklarından devrim savaşına çekmektir. Süren örgüt seferberliği uğruna, tüm gücümüzü çalışmalara aktif olarak adadık. Örneğin, 1 Mayıs komitesi kurduk ve 1 Mayıs eylemine katıldık. Bundan böyle, Marksist-Leninist ideolojimizi yoğun öğreneceğiz, yığınlara *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini aktaracağız.

Sosyalizm için G.M.G.,
Hamburg

1 MAYIS Bize geç ulaşan 1 Mayıs haberlerini veriyoruz.

En disiplinli ve en canlı guruptuk

Amsterdam'daki yürüyüşten

Yoldaşlar,
1 Mayıs yürüyüşüne Amsterdam'da, oldukça kalabalık katıldık. Yürüyüş sırasında en disiplinli ve canlı guruptuk. Bu, dışımızdaki kişilerin de paylaştığı bir düşüncedir.

Yürüyüş genel olarak sönüktü. Türkiyeli örgütlerin, bizim dışımızda kalan hepsi için eskiye oranla dağınıklık olduğu değerlendirmesi yapılıyor. Menşevikler 1 Mayıs'a Amsterdam'da merkezi olarak katıldıkları halde, eski güçlerini toparlayamadılar.

Yürüyüşte bizden başka slogan atan, bildiri dağıtan yoktu denebilir. 1 Mayıs bildimiz ve Erdal yoldaşın kitapları menşevikler tarafından adeta kapışıldı. Tekrar tekrar gelip bildiri ve kitap istediler. 1 Mayıs gecesi yapıldı. Biz de yayın masası açarak geceye katıldık. Özellikle Erdal yoldaşın kitapları iyi satıldı.

İşçinin Sesi olarak, 1 Mayıs'ta tüm siyasetlerin dikkatini çektik. Bizim bu kadar güçlü olmamız herkesi şaşırttı. 1 Mayıs, çalışmalarımız için önemli bir dönüm noktası oldu. Bu çalışmalar sırasında geleceğe yönelik tohumlar atıldı. Meyvelerini yaz taarruzu sırasında toplayacağız.

Komünist selamlarımızla.

F.T.
Hollanda

1 Mayıs'ta komünist tutum

1 Mayıs'a verilmesi gereken önemi *İşçinin Sesi* çok önceden vurguladı. Bu doğrultuda, üzerimize düşeni yapabilmek için, Hollanda'da 1 Mayıs'ın çoşkulu geçmesi için yoğun çabalar sarfettik.

Komünist çalışmanın, tutumun önemini somut olarak 1 Mayıs eyleminde bir kere daha anladık. Öte yandan gerek Hollandalı, gerek Türkiyeli bazı hareketlerin tutumu, 1 Mayıs'a nasıl gevşek yaklaştıklarını göstermesi bakımından gerçekten ilginçti. Oportünistlerse Türk bayrağını taşıyarak yine 1 Mayıs'a gölge düşürmekten geri kalmadılar.

Bugün ülkemizde, faşizm altında, işçi sınıfı, burjuvazinin tüm saldırı ve yasaklarına karşı sessiz, ama sessiz olduğu kadar korkutucu duruyor. İşçi sınıfı, güç topluyor, hazırlanıyor. Yarınki 1 Mayıslara, devrimci duruma, devrime hazırlanıyor. Komünistler de, bu hazırlığın içinde, önünde yer alarak yürüyeceklerdir.

Berivan Emek, Hollanda

Gelecek 1 Mayıs'a daha güçlü çıkacağız

Bu yıl 1 Mayıs'ta, ilk kez Hamburg Gençlik Kulübü olarak pankartlarımızla birlikte HTİB'in yanında yerimizi aldık. Bu, yalnızca HGK'nın değil, yürüyüşteki birçok gencin de 1 Mayıs'a ilk katılımıydı. Yürüyüş süresince, ilk heyecanlarını kısa bir sürede üstlerinden atan gençlerle, önceden hazırladığımız Türkçe ve Almanca sloganları çoşkuyla haykırdık. Kayda değer diğer bir yanımız da, çoşkunun, başarı, birlik ve dinamizmin yürüyüş sonuna kadar devam etmesiydi.

Ön hazırlıklarımızı pankart hazırlama, 1 Mayıs'a katılım propagandası için gençlik komitelerinin kuruluşu ve birçok gencin HTİB ile 1 Mayıs afişlemelerine çıkmaları olarak sıralayabiliriz. Pankart hazırlama ve afişlemedeki başarımızı ne yazık ki komite çalışmalarımızda biraz daha geriden izleyebildik. Hatamızın ilişkileri yeterince erken başlatmamamız ve zaman yetersizliği olduğu kanısındayız. Diğer bir hazırlığımız da, SDAJ ile birlikte bir kahvaltıdan sonra, birlikte yapılan yürüyüş çağrısıydı. Bu çağrıyı yine birlikte çıkardığımız bir bildiri ile yaptık.

1 Mayıs kutlaması, daha sonra HTİB'de verilen seminerle sürdü. Seminerin bir bölümünü HGK'dan bir yoldaş hazırlayıp sundu. Folklör gösterisi ve koroyla bu önemli günü noktalamış olduk.

Değerlendirme toplantısında aldığımız övgüler, bundan sonraki çalışmalarımız için en büyük destek olacaktır.

Amacımız gelecek yıla daha güçlü çıkmaktır.

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın *İşçinin Sesi!*

Hamburg Gençlik Kulübü
Yönetim Kurulu

1 Mayıs geçti yaşasın yaz taarruzu

Yoldaşlar,
Bu yıl Oslo'da 1 Mayıs'ı ilk kez Norveç Türkiyeli İlericiler Birliği olarak kutladık. Nisan başından itibaren hazırlıklar yaptık. İşçilere 1 Mayıs'a hazırlık bildirileri dağıtıldı. Ev ziyaretleri yoluyla düşüncelerimiz anlatılmaya çalışıldı. Afişleme yapıldı.

Oslo'daki yürüyüşten

1 Mayıs günü sendikaların örgütlediği yürüyüşte yer aldık. Ana belgilerimiz "*İşçinin Sesi*", "NTİB", "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi" ve "Tanklarla gelen devrimle gidecektir" oldu. Yürüyüşte Türkçe-Norveçce bildiri dağıtıldı. Henüz yürüyüşe katılmaktan çekinen bazı işçilerin, belgilerimizi benimsediklerini söylemeleri ve bizimle diyalog kurmaları, düşüncelerimizin bazı ilerici işçi kesimlerinde yankı yapmaya başladığının belirtisi olabilir.

İşçinin Sesi flaması *çok* ilgi çekti. Yugoslav yabancı işçiler belgilerimizi görünce yürüyüşe önce bizimle birlikte katılmak istediler. Sonra, bizim dünya devrimci merkezi üzerine görüşlerimizi öğrenince katılmadılar.

Yürüyüşten sonra NKP'nin 1 Mayıs toplantısına toplu olarak katıldık.

1 Mayıs bitti. Yaşasın 7. Yaz Taarruzu!

Komünist selamlarla.

R. Bayram
Norveç

TDHSK'nin II. Kongresi yapıldı

Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin II. Olağan Kongresi, 15 Mayıs 1983'te yapıldı. Londra'nın merkezindeki Londra Belediye binasında yapılan Kongre'yi, Mühendislik İşçileri Sendikası AUEW'nin liderlerinden Bob Wright yönetti.

Kongreyi çok güzel bir konuşmayla açan Bob Wright, Türkiye'deki faşist diktatörlüğün devrimle alaşağı edileceğine olan inancını dile getirdi. Britanya işçi sınıfının, dünya işçilerinin ve halklarının savaşımıyla güçlü bir dayanışma geleneği olduğunu belirten Bob Wright, bu geleneğin Türkiye'deki demokrasi savaşımına da arka çıktığını vurguladı.

TDHSK Kongresi'ne Britanyalı ve çeşitli uluslardan çok sayıda delege katıldı ve çok sayıda mesaj geldi. Britanyalı örgüt, sendikacı ve saylavlardan gelen yazılı sözlü mesajların yanısıra, Kürdistanlı, Kıbrıslı, Yunanlı ve Iraklı delegelerin bulunması, Türkiyeli ilerici örgütlerin bazılarından ve birçok başka ülkeden dayanışma mesajlarının gelmesi Kongre'ye uluslararası bir dayanışma forumu niteliği kazandırdı.

TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu'nun mesajı coşkuyla karşılandı. Irak Öğrenci Birliği sözcüsünün, Türkiye'deki faşist diktatörlüğün Orta Doğu'daki, Irak'taki gerici faşit yönetimlerle işbirliğini vurgulayan konuşması ilgiyle izlendi. Güney Afrika Sendikalar Kongresi'nden gelen dayanışma mesajı alkışlarla karşılandı ve Kongre'den GASK'a bir dayanışma mesajı gönderildi. Britanya Genç Komünistler Birliği adına bir yoldaşın yaptığı çok güzel konuşma ise sevgiyle, ayakta alkışlandı.

Faşist diktatörlüğü sergilemede yeni bir dönem

Kongre'de, Britanya'da yürütülen ve uluslararası düzeyde etki yapan, dayanışma gören çalışmanın çeşitli yönleri görüşüldü. Bu konularda kararlar alındı. Bağış toplandı. Jim Moody, övgülü alkışlarla, oy birliğiyle yeniden genel sekreterliğe seçildi.

Kongre'yle TDHSK, başarılı bir çalışma yılını kapattı, yeni başarılara doğru bir adım attı.

Güney Afrika Sendikalar Kongresi'nin mesajından

"GASK Kongrenize Güney Afrika'daki siyah işçilerin selamını iletir. Sizin gibi biz de sendikal hakların her adımda budandığı faşist bir rejim altında yaşamanın ne olduğunu biliyoruz.

(...)

"Güney Afrika'da siyah işçiler ve toplum, beyaz demokratlarla birlikte ilerliyor ve kurtuluş günümüz giderek yaklaşıyor. 1950'lerde yayılmaya başlamış olan demokratik sendikal örgütlenme ilkeleri, güçlü ve militan sendikal hareketin kalbindedir. Sendika üyeliği artıyor ve işçiler güçlerinin her zamankinden daha çok bilincindedirler. Rejimin yoğun baskısına rağmen grevler günlük olaylar oldu.

"Tahmin edilebileceği gibi, zaferlerimiz, çoğu sizin savaşımınızda olanlara benzer, yeni sorunlar doğurdu. Emperyalizmin güçleri devrimi yolundan çıkarmak ve ezmek için çabalarını büyük ölçüde arttırdılar. Bu girişimler özellikle Güney Afrika'daki sendikal hareketi hedef alıyor.

(...)

"Biz de sizin gibi, işsizliğin, sağlık ve güvenlik bakımından yoksunluğun, yoksulluğun, yetersiz konutlandırmanın ve daha birçok sorunun çilesini çekiyoruz. Bu sorunların çözümleri vardır ve bunun için savaşmalıyız. Bizim de, sizin de tarihinizden biliyoruz kı birlik olmadan çok az şey elde edilebilir. Bu birliği yaratmak kolay değildir. Ulusalararası gericilik bize karşı çalışıyor ve sabotörler bizi içerden engelliyor. Ama bu birlik inşa ediliyor, genişliyor ve güçleniyor. Birlikte kazanacağız.

"GASK Türkiyeli işçilere ve DİSK'in demokratik öncülüğündeki Türkiye sendikal hareketine tam dayanışmasını iletir... Nasıl ki bizim halkımız bu ırkçı rejimi devirme ve yerine halkın demokratik düzenini kurma savaşımını yürütmeye kararlıdır, biliyoruz ki, Türkiye işçi sınıfı ve halkı da bu amaca yönelik savaşımını sürdürecektir.

"Birimize zarar, hepimize zarardır."

"GASK Genel Sekreteri"

Genç Komünistler Birliği adına yapılan konuşma

İkinci Kongre'nize, Büyük Britanya Komünist Partisi'nin gençlik örgütü Genç Komünistler Birliği'nden kardeşçe selamlar ve en iyi başarı dilekleri getirdim.

Türkiye'de tanık olunan olaylar, tüm ulusların ilerici işçi hareketleri için büyük önem taşıyor, hepimize uyarı sinyali veriyor.

Kapitalist sınıfın kâr güdüsü ulusal sınırlar tanımaz. Bununla bağlı olarak Türkiye halkını hem Amerikan emperyalizmi, hem kendi burjuvazisi sömürüyor. Zaten yoksul bir halkın böyle "süper" sömürülmesi, derin toplumsal ekonomik krizin, hızla siyasal krize dönüşmesini ve açık ayaklanma boyutlarına ulaşmasını getirdi. Kuşkusuz Türkiye, anti-Sovyet savaş kışkırtmacılığında ABD'nin önemli, stratejik bir NATO müttefikidir. Bu nedenle Türkiye'deki devrimci durum ne pahasına olursa olsun bastırılmak "zorundaydı".

Zayıflayan konumlarını güçlendirmek için Türkiye burjuvazisi devletin baskı aygıtına sarıldı, açık faşist bir diktatörlük biçiminde karşıdevrimi dayattı. Kapitalist sınıfın sömürü özgürlüğü tehlikeye girdi mi, "özgürlük" ve "demokrasi" sözcükleri bu sınıf için hiçbir anlam taşımaz.

Son referandumla faşist yönetim meşrulaşamadığı gibi, dünya ilerici kamuoyu önünde kendi kendini sergilemiştir. Cunta demokrasiye değil, demokrasinin katledilmesine bağlıdır. Her dayak, her cinayet, her işkence ve her hapis cezası bunu kanıtlamaktadır.

Bu barbar rejim ve onun Batı'daki, özellikle Britanya ve ABD'deki destekçileri devrimci durumu ancak geçici olarak bastırmayı başarabildiler. Kapitalizmin bunalımı hâlâ sürüyor ve halkın özgürlük, adalet ve demokrasi istemi duruyor. Bu istemi bugün burada da açıkça görüyoruz.

GKB, TDHSK'ya tam bir destek verir. Ana bir emperyalist merkezde olan bizlerin en önemli sorumluluğu Britanya'nın Türkiye'deki faşistlere verdiği her türlü yardımı engellemek ve Türkiye halkının özgürlük ve adalet savaşımına yardım etmektir.

Zafer Türkiye halkının olsun!